VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Second class mail registration No. 1976 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 98 — Vol. LIII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, lokak. 28 p. — Tuesday, Oct. 28, 1969

Kaupunki raunioiksi - 20 kuoli

Tuhoisa maanjäristys Jugoslaviassa — Bonn tunnustaa 2 Saksan olemassaolon
Keniassa vangittu 9 oppositiojohtajaa — 'sotavoimille' menetyksiä Australiassa

Belgrad. — Voimakas maanjäristys, minkä vaikutus tuntui miltei kaikkialla Jugoslaviassa, tuhosi eilen lähes kokonaan Bonja Luka-nimisen kaupungin, minkä väkiluku oli 60,000.

Tämän kaupungin asukkaat joutuivat muutaman sekunnin kuluessa asunnottomiksi. Maanjäristys tuhosi 80-prosenttisesti kaupungin rakennukset ja vaurioitti pahoin muita taloja.

Noin 200 mailin päässä Belgradista länteen sijaitsevan Bonja Lukan asukkaat saivat "varoituksen" kahdesta pienemmästä järistyksestä, mitkä tapahtuivat sunnuntaina. Sunnuntaisessa maanjäristyksessä kuoli eräs 7-vuotias tyttö. Silloin vaurioitui noin 30 prosenttia kaupungin rakennuksista.

Poliisien antamien tietojen mukaan raunioista on saatu pois 20 ihmisen ruumiit. Pelastustyöläiset toivovat, että lopullinen ihmishenkien menetys ei osoittaudu paljoa suuremmaksi.

Maanantai-iltaisessa järistyksessä luhistuneissa rakennuksissa loukkaantui noin 400 ihmistä. Kun myös sairaalat tuhoutuivat niin loukkaantuneet oli kuljetettava toisiin kaupunkeihin hoidettaviksi.

BONN TUNNUSTAA KAHDEN SAKSAN OLEMASSAOLON

Bonn. — Länsi-Saksa tunnusti maanantaina ensimmäisen kerran kahden Saksan olemassaolon, mutta sosialidemokraattinen uusi kansleri Willy Brandt tähdensi, ettei tämä tarkoita Saksan demokraattisen tasavallan diplomaattista tunnustamista.

Uuden hallituksen puhemies Conrad Ahlers sanoi haastattelutilaisuudessa: "Selvää on, että me pidämme lähtökohtana kahden Saksan valtion olemassaoloa."

Tämän asennoitumisen takana sanotaan olevan käsityskanta, että kahden Saksan kansat eivät voi pitää toisiaan "ulkomaalaisina".

Länsi-Saksan eli Saksan liittotasavalta on tähän asti esiintynyt ikäänkuin se edustaisi molempien saksojen kansoja. Se on uhannut n.s. Hallsteinin opin pohjalla katkaista diplomaattiset suhteensa muihin maihin, jos ne tunnustavat Saksan demokraattisen tasavallan.

Sosialidemokraattisen puolueen edustajakokouksessa, mikä pidettiin Bad Godesbergissa viime huhtikuussa, hyväksyttiin päätöslauselma missä sanotaan, että Itä-Saksan olemassaoloa ei voida kieltää.

Sosialidemokraattien kanssa nyt Länsi-Saksan kokoomushallituksessa oleva Vapaitten demokraattien puolueen puhemiehet esittivät syyskuussa vaalikampanjan aikana Itä- ja Länsi-Saksan välille eräänlaista liittosopimusta niin, että kahden pääkaupungin välillä vaihdettaisiin korkeakomissionereita.

OPPOSITIOMIEHIÄ VANKILAAN

Nairobi. — Maanantaina annettujen tietojen mukaan Kenian oppositiojohtaja Oginga Odinga ja hänen läheinen seuraajansa on vangittu. Myös kuusi muuta opposition kuuluvaa parlamentin jäsentä on pidätetty.

Tämä toimenpide johtuu luultavasti siitä kun Kisumussa, Lake Victoriassa sai lauantaina presidentti Jomo Kenyattan vierailun aikana kehittyneissä mellakoissa 5 ihmistä surmansa ja 48 muuta haavoittui.

Presidentti Kenyatta oli Kisumussa, noin 170 mailia Nairobista pohjoiseen osallistuakseen uuden sairaalan avajaisjuhlaan.

AUSTRALIAN SOTAPUOLUE KÄRSI VAALITAPPIOITA

Melbourne. — Australian kokoomushallitus, joka yksinään ei-aasialaisena hallituksena on lähettänyt sotavoimiaan Yhdysvaltain hyökkäyssotaa tukemaan Vietnamiin, voi nipin näpin selvitä hallitusasemaan, vaikka se kärsikin lauantaisissa vaaleissa suunnattoman suuria tappioita.

Yksi ministeri, joka kärsi henkilökohtaisen tappion, oli ulkoministeri Gordon Freeth, joka tunnettiin erikoisen innokkaana Yhdysvaltain sotaohjelman tukijana.

Edellisiin vaaleihin verraten suuria voittoja saanut Labor-puolue, osallistui vaalitaistelussa nimenomaan rauhanohjelmalla vaatien Vietnamissa olevien australialaisjoukkojen kotiuttamista sekä pakko-oton lopettamista.

Etelä-Vietnamassa on noin 8,000 australialaista sotilasta, joiden hetikohtaista kotiuttamista labouristien johtaja Gough Whitlam vaalitaistelussa vaati.

Vuodesta 1949 alkaen hallituksen ulkopuolella ollut Labor-puolue sai suuria vaalivoittoja kautta maan. Lopputulos on niin täperällä, että maanantai-iltaan mennessä ei ollut vielä varmuutta kumpi ryhmä voi uuden hallituksen muodostaa vaikka näyttääkin siltä, että liberaali-kokoomus on johtoasemassa. Johtuen suhteellisesta vaalitavasta, vaalien lopputulokset saadaan vasta tämän viikon aikana.

Maanantailtaan mennessä lasketuksi saatujen tilastojen mukaan kokoomushallituksen osallistuneet puolueet saivat 63 paikkaa edustajakamarin 125 paikasta. Laboristeilla oli 55 paikkaa — 14 enemmän kuin edellisessä vaaleissa. Epävarmassa asemassa oli vielä 6 paikkaa.

Hallituksen lopullista häviötä ei pidetä todennäköisenä mutta se on mahdollisuuksien puitteissa.

Kokoomushallituksen johtaja John Gorton sai tuntea, että toisin kuin hänen edeltäjänsä, edesmennyt Harold Holt, joka sotahysterian olosuhteissa saavutti voiton "Täydellisesti LBJ:n kanssa" tunnuslauseen varjossa, Vietnamin sodasta ei ole nyt tullut hallitukselle ylivoimaisen suuri taakka

GE:n työläiset lakkoutuivat Yhdysvalloissa

New York. — USA:ssa sijaitsevien General Electric-yhtiön (GE) teollisuuslaitosten edustoilla alkoi maanantaina lakkovahdinta sen jälkeen kun 147,000 työläistä edustava unio julisti lakon tukeakseen palkkavaatimuksiaan ja vaatiakseen suojelua nousevia elinkustannuksia vastaan.

Lakko alkoi sunnuntaina puolenyön aikaan vain muutaman tunnin kuluttua siitä kun yhtiö oli hyljännyt union ehdotuksen sovinto-oikeusratkaisusta.

GE:llä, joka on USA:n neljänneksi suurin teollisuusyhtiö, on 280 tehdasta 133 kaupungissa jotka sijaitsee 133 eri osavaltiossa. Yhtiön eräs puhemies sanoi, että liike yrittää pitää tehtaansa auki lakosta huolimatta.

GE:n palveluksessa on USA:ssa noin 310,000 työläistä ja sen ulkomaalaisissa laitoksissa noin 90,000 työläistä.

Kaikkiaan 13 uniosta koostuva neuvottelukunta on yrittänyt saada aikaan uuden sopimuksen GE:n kanssa. Useat sopimukset menivät umpeen sunnuntai-iltana.

GE:n työläisten nykyinen keskinkertainen tuntipalkka on $3.25. Yhtiö on tehnyt vain yhden tarjouksen, minkä sanotaan olevan 20 senttiä tunnille ensimmäisenä vuotena.

Trudeau keskusteluun U Thantin kanssa arktisen alueen asioista

Ehdotus arktisen alueen suojelemiseksi suojelemiseksi saastutusta vastaan pyrkii myös Canadan alueioikeuksien turvaamiseen siellä

Ottawa. — Pääministeri Pierre Trudeau paljasti perjantai-iltana kaksihaaraisen suunnitelman Canadan hallinto-oikeuksien varmistamiseksi maan arktisilla alueilla.

Asiasta antamassaan kauan odotetussa lausunnossa pääministeri Trudeau sanoi alahuoneen istunnossa, että Canada tavoittelee kansainvälistä sopimusta arktisten alueiden saastutuksen estämiseksi.

Seuraavan muutaman viikon aikana on tarkoitus järjestää asian edistämiseksi pääministeri Trudeaun ja YK:n pääsihteeri U Thantin kohtaus. Samanaikaisesti alahuoneen nykyiselle istunnolle esitetään arktisen alueen saastutuksen ehkäisemistä koskeva lakiluonnos.

Tässä nyt laadittavana olevassa lakiluonnoksessa hallitus pyrkii valtuuksien saamiseen ko. saariston vesistöjen suojelemiseksi.

Alahuoneen istuntosalin ulkolella pääministeri Trudeau sanoi, että tulevaan lakiluonnokseen sisältyy laivoja koskevat standartisäädökset arktisen alueen saarilla ja vesistöissä, koskien niin käytettävien laivojen laatua kuin niiden lastiakin. On myös merkkejä siitä, että lakiin liitetään säädöksiä mineraalien etsinnästä Canadan aluevesillä arktisella alueella.

Vastauksena kysymykseen mr Trudeau sanoi, että hänen alahuoneessa antamaansa lausuntoon sisältyy "saastutuskysymys", eikä kysymys Canadan hallinto-oikeuksien vahvistamisesta, jotka hänen selityksensä mukaan eivät ole kyseenalaisina.

Pääministeriä läheisistä piireistä on kuitenkin selitetty, että mr Trudeaun alahuoneen istunnolle esittämää lausuntoa on pidettävä uutena askeleena pitkän tähtäyksen ohjelmassa Canadan hallinto-oikeuksien takaamiseksi arktisella alueella.

Hallituksen tarkoituksena on edistää Canadan asennetta välttämällä teräviä lausuntoja, mitkä saattavat nostattaa kieltoja ja taisteluhaasteita toisten asiaan kiintyneiden maiden toimesta. Ottawa katsoo, että nykyiset siirrot eli suunnitelmat täyttävät vaatimukset maan tärkeiden etujen suojelemiseksi sillä alueella.

Epävirallisten lähteiden mukaan hallituksen suorasukainen lausunto arktisten alueiden hallinto-oikeuksista "olisi askel eteenpäin ja kaksi taaksepäin" sillä toiset maat tulisivat esittämään vastaväitteitä pakoittaen Canadan puolustamaan historiallisia katsomuksia, mitä ei ole viimeistelty.

Vaikka Ottawa puhuu tässä yhteydessä "muista maista" niin yksityiskeskustelussa myönnetään kuitenkin, että kysymys on Yhdysvalloista. Yhdysvaltain laivaston sanotaan painostavan kovasti Washingtonissa, että USAn tulisi tehdä kaiken voitavansa pitääkseen ko. saaristoalueen vesistöt "kansainvälisinä".

Ottawan ja Washingtonin välillä on kiistaa Canadan arktisten aluevesien hallintooikeuksista.

Fordin voitot yli $50 miljoonaa

Toronto. — Ford Motor Co. of Ltd. Oakvillesta tiedoitti viikonlopulla, että yhtiön voitot kuluvan vuoden ensimmäisen yhdeksän kuukauden aikana olivat $50,968,000 eli $6.14 jokaista osaketta kohti. Yhtiön voitot olivat viime vuoden vastaavana aikana $36,769,000 eli $4.43 jokaista osaketta kohti.

Yhtiön myyntien sanottiin nousseen samana aikana viime vuoden 953,050,000 dollarista tänä vuonna 1,017,998,000 dollariin.

Ottawan poliisit palkkakiistassa

Ottawa. — Ottawan kaupungin edustajat kuvasivat viikonlopulla sovinto-oikeudessa poliisien esittämän 27 prosentin palkankorotusvaatimusta "epäreaaliseksi".

Poliisikomissio väittää poliisien palkkoja korkeiksi ja reunaetuisuuksia erinomaisiksi.

Stelco nosti hintoja "lupaa" kysymättä

Kuluttajat joutuvat maksamaan viulut yhtiön miljoonavoitoista huolimatta

Hamilton. — Steel Co. of Canada-yhtiö ilmoitti viikonlopulla, että se nostaa keskimäärin 6 prosenttia kuumana ja kylmänä valssatun sekä galvanoidun metallin hintoja. Korotuksesta tiedoitti yhtiön varapresidentti K. B. MacNaughton vain viisi päivää sen jälkeen kun yhtiön noin 14,500 työläisen lakko oli päättynyt.

Stelcon ilmoittama hintojenkorotus (mikä astui voimaan heti) sai aikaan vastalausemyrskyn canadalaisten metallinkäyttäjien keskuudessa.

Autoteollisuuden ja sähkökoneteollisuuden — suurimmat levymetallin käyttäjät Canadassa — edustajat eivät olleet vielä viikonlopulla varmoja siitä kuinka paljon Stelcon hinnankorotukset tulevat vaikuttamaan näiden yhtiöiden tuotantokustannuksiin.

Autoteollisuus ei tavallisesti muuta tuotteitensa hintoja saman vuosimallin aikana, mutta Canadian Westinghouse-yhtiön varapresidentti William Lutton sanoi: "Nämä hinnankorotukset on sälytettävä kuluttajan niskoille."

Stelco tiedoitti hinnankorotuksista asiakkailleen päivää aikaisemmin ja ilmoitti siitä yleisesti perjantaina.

Dominion Foundries and Steel-yhtiö Hamiltonissa ilmoitti samalla, että se tulee myös korottamaan metallin hintoja. Yhtiön eräs puhemies sanoi kuitenkin, että korotusten suuruudesta ja ajasta ei ole vielä päätetty.

Sault Ste. Marien Algoma Steel-yhtiö sanoi myös, että on olemassa mahdollisuus, jotta yhtiö korottaa metallin hintaa. Mutta eräs virkailija sanoi: "Ensiksi meidän täytyy saada työt käyntiin terästehtaallamme." Algoma Steel-yhtiön työläiset ovat olleet lakossa heinäkuun 31 päivästä lähtien, jolloin vanha palkka- ja työehtosopimus meni umpeen.

HALLITUS EI "SEKAANNU"

Ottawa. — Huolimatta siitä, että viime viikolla alkaneen parlamentin istunnon ohjelmapuheessa kehoitettiin liikemiehiä pidättäytymään hintojen korottamisesta inflaation kontrolloimiseksi Canadassa, pääministeri Pierre Trudeau sanoi, ettei hallitus ryhdy minkäänlaisiin suoranaisiin toimenpiteisiin ehkäistäkseen Stelcon korottamasta hintojaan.

Mr Trudeau sanoi NDP:n johtajalle, Tommy Douglasille, ettei liittohallituksella ole perustuslaillisia oikeuksia hintojen jäädytystä koskevalla sektorilla. Mr Douglas pyysi hallitusta toimimaan hintojen korotusta vastaan, koska ne tulevat vaikuttamaan kuluttajan elinkustannusindeksiin.

Stelcon voitot nousivat kuluvan vuoden ensimmäisen 6 kuukauden aikana 30,553,575 dollariin eli $1.25 jokaista osaketta kohti.

SUURI TULIPALO MALTONIN KENTÄLLÄ

Toronto. — Maltonin lentokentällä syttyi lauantaina iltapäivällä suunattoman suuri tulipalo. Palon aiheuttajaksi epäillään päägasoliiniputken vuotoa.

Neljä ja puoli tuntia riehuneen palon aikana tapahtuneessa räjähdyksessä kuoli 1 ihminen ja loukkaantui 22.

Tapahtunut räjähdys ja kontrolloimattomana riehunut palo tuhosi ainakin 10 liikepaikkaa Derry Road E. ja Airport Roadin alueella. Sen lisäksi vaurioitui monta muuta laitosta.

Palon johdosta muodostui 50 jalkaa pitkä ja 15 jalkaa syvä oja Derry Roadin varrella olevan jalkakäytävän pohjoispuolelle. Liekkien voima heitteli mutaa ja kiviä jopa 300 jaardin etäisyyteen.

Tuli riehui niin kovalla pauhinalla että ihmishuudot tuntuivat kuiskauksilta ja varsinaista palopaikkaa ei voitu lähestyä 200 jaardia lähemmäksi.

Palon aiheuttama kuumuus sytytti puita ja autoja palamaan 200 jaardin päässä palopaikalta etelään. Katuneliöiden alueelta palopaikan ympäristössä poistuivat ihmiset asunnoistaan. Useat maltonin hotellit avasivat ovensa näille "evakoille".

Poliisit löysivät lauantaina raunioista 57-vuotiaan mrs Jean Pergon ruumiin vajaan 50 jalan päässä räjähdyspaikasta. Tapaturmassa loukkaantuneista saivat monet vakavia palohaavoja.

VIIME TIEDOT

Ottawa — Liberaalien enemmistön voimalla äänestettiin eilen illalla kumoon opposition esittämä epäluottamuslausunto, missä arvosteltiin liittohallitusta inflaatiovastaisen ohjelman epäonnistumisesta.

Winnipeg. — Uuden demokraattisen puolueen (NDP:n) viides edustajakokous alkaa täällä tänään. Keskusteltavaksi tulee Canadan taloudellista ja poliittista itsenäisyyttä koskevat asiat erikoisesti ja muut puolueohjelman tärkeimmät ongelmat.

Toronto. — Ontarion pääministeri John Robarts tiedoitti maanantaina, ettei hän tule pyytämään, että Stelco (Steel Co. of Canada Ltd.) peruuttaisi 6-prosenttisen hintojen korotuksen, mistä yhtiö tiedoitti muutama päivä sitten.

Tel Aviv. — Israelissa suoritetaan tänään vaalit, joiden voittajaksi odotetaan nykyistä hallitusta.

United Nations. — Pääministeri Pierre Trudeau tapaa YK:n pääsihteerin U Thantin täällä marraskuun 11 pnä.

Ottawa. — Canadan ulkoministeri Mitchell Sharp vierailee marraskuussa keski-idän maissa — Iranissa, Israelissa ja Yhdistyneessä Arabitasavallassa. Hän matkustaa lentoteitse 2-päiväiselle vierailulle Teheraniin marraskuun 9 pnä; hän on Israelissa marraskuun 12 ja 13 pnä ja Kairossa marraskuun 15 ja 16 pnä. Mr. Sharp kotiutuu marraskuun 17 pnä.

INFLAATIO HUOMION KOHTEENA HALLITUKSEN OHJELMAPUHEESSA

Varoitus "otteiden tiukentamisesta" ellei vapaaehtoisesti seurata ohjelmaa — useita lakiesityksiä on tulossa

Ottawa. — Pääministeri Trudeaun hallitus antoi torstaina parlämentille esitetyssä ohjelmapuheessa varoituksen, että työväestön on ryhdyttävä työnantajain kanssa yhteistoimintaan Ottawan kanssa inflaatiovastaisessa kampanjassa, jos mielitään välttää hallituksen otteiden tiukentamista

Hallituksen säyseähkön ohjelmapuheen luki 28:nnen parlamentin toisen istuntokauden avajaistilaisuudessa kenraalikuvernööri Roland Michener. Tässä 2,600 sanaa käsittävässä ohjelmapuheessa tähdennetään Canadan talousneuvoston varoituksista huolimatta edessäolevasta lamavaarasta, että hallitus jatkaa nykyistä inflaatiovastaista ohjelmaansa.

Inflaatio on "epäilemättä vakavin ja kaikkein vaikein este" kansallisten taloustavoitteiden tiellä, sanotaan ohjelmapuheessa. Viitaten hallituksen äskettäisiin toimenpiteisiin inflaation vastustamistarkoituksessa ohjelmapuheessa tähdennetään, että "niitä ohjelmia, mitä hallitus on itse toteuttanut, on toteutettava kaikkien toimesta, jos mielitään välttää uusia rajoittavia toimenpiteitä" (hallituksen toimesta).

Ohjelmapuheen yhteydessä esitettiin 71 lakiluonnosta, jotka hallitus on hyväksynyt ja lisää lakiluonnoksia on tulossa myöhemmin. Näissä lakiluonnoksissa käsitellään mm. seuraavia asioita:

— Osana hallituksen suunnitelmasta sosiaalisen huolto-ohjelman uusimisesta korjataan työttömyys vakuutuslakia. Epävirallisten tietojen mukaan tarkoitus on laajentaan työttömyysvakuutuslain etuisuuksia siten, että sen alaisuuteen tulevat kaikki muut paitsi omissa toimissaan olevat (lääkärit, lakimiehet jne). Myös on puhuttu, että reformin jälkeen voi työttömyysvakuutusta saada myös silloin jos henkilö joutuu työttömäksi sairauden vuoksi. Jos reformi toteutetaan näitä linjoja seuraten silloin työttömyysvakuutuksen alaiseksi tulee ehkä miljoona sellaista canadalaista jotka ovat nyt sen ulkopuolella.

— Liittohallitus myöntää lisää varoja taloudellisesti jälkeenjääneille alueille, sisältyen tähän työtilaisuuksien lisääminen intiaaneille.

— Kansallinen lakiasaiankomis-

(Jatkuu sivulla 4)

USA:LLE SUURIN MENETYS 5 VIIKOSSA

Thieu ei usko Nixonin ilmoittavan ampumisen lopettamiseen tähtäävistä suunnitelmista

Saigon. — USA:n eräs asevoimayksikkö menetti viikonlopulla yhdessä taistelussa 10 sotilasta kaatuneina ja 11 haavoittuneina tiedoitettiin amerikkalaisten joukkojen päämajasta. Menetyksiä sanottiin kaikkein raskaimmiksi sen jälkeen kun taistelut hiljentyivät syyskuussa.

Eräs sotilaspuhemies sanoi amerikkalaisten saaneen surmansa noin 30 mailin päässä Saigonista luoteeseen, alueella jota nimitetään "kuuksi", sillä se on täynnä kraaterimaisia kuoppia, jotka ovat syntyneet jatkuvista amerikkalaisten pommituksista.

Viikonlopun menetyksiä sanotaan kaikkein kalliimmiksi amerikkalaisten keskuudessa sen jälkeen kun Vietnamin sodassa tapahtui hiljentymistä syyskuun 17 pnä, jolloin 16 amerikkalaista sai surmansa ja 34 haavoittui lähellä demarkaatiolinjaa.

Muilla Etelä-Vietnamin alueilla taistelut olivat amerikkalaisten lausuntojen mukaan hajanaisia ja vapautusrintaman sotilaiden ilmoitettiin tulittaneen 10 liittoutuneiden tukikohtaa ja kaupunkia.

Amerikkalaiset vakoilijat sanoivat viikonlopulla uskovansa, että vapautusrintama valmistuu suurempaan offensiiviin, joka alkaa mahdollisesti marraskuun toisella viikolla.

Saigon. — Saigonin nukkehallituksen presidentti Nguyen Van Thieu ei usko presidentti Richard Nixonin tekevän marraskuun 3 päivän puheensa yhteydessä minkäänlaista suurempaa rauhan tai aselevon ehdotusta Vietnamin sodan suhteen.

Thieu sanoi viikonlopulla reporttereille, ettei hänelle ole sanottu mitä Nixon aikoo puhua, mutta "minä en usko, että mr Nixon tulee ilmoittamaan minkäänalisesta ampumisen lopettamisesta, koska hänen täytyisi keskustella siitä ensiksi meidän kanssamme."

DOUGLAS VAROITTI JÄLLEEN "NOITAJAHDISTA"

Ottawa. — CYC:n (Company of Young Canadians) kuulustelu voi muodostua noitajahdiksi, sanoi NDP:n kansallinen johtaja T. C. Douglas perjantaina alahuoneen istunnon antaessa yksimielisen hyväksymisen hallituksen esitykselle, että radio-, filmi- ja taide-asioita käsittelevä alahuoneen valiokunta ryhtyy tutkimaan mainitun nuorisojärjestön toimintaa. Suunnitelmaan sisältyy ajatus, että tutkimus on loppuunsuoritettava ja raporttiesitettävä joulukuun viidenteen päivään mennessä.

"Meidän tulee muistuttaa itsellemme, että alahuone ei ole oikeuslaitos eikä hallinnollinen tribunaali" sanoi mr Douglas.

"Mikäli on kysymys meidän jäsenistämme mainitussa valiokunnassa, he tulevat tekemään kaiken voitavansa sen hyväksi, että alahuoneen valiokuntaa ei käytetä sellaisen työn suorittamiseen mitä ei voitaisi toteuttaa muualla."

Alahuoneelle esitettiin virallinen ehdotus CYC:n toiminnan tutkimiseksi kahden päivän kuluttua siitä kun valtiosihteeri Gerard Pelletier sanoi alahuoneen istunnossa, että tällainen tutkimus tullaan järjestämään.

Montrealin kaupunginhallinnon puheenjohtaja Lucien Saulnier esitti alkuperäisen syytöksen, että CYC:n jäsenet osallistuivat "sugversiiviseen toimintaan" Montrealin poliisilakon yhteydessä. Samanlaisen julkisen syytöksen esitti aikaisemmin liberaalipuolueen liittojärjestön Quebecin osaston varapresidentti Antony Malcolm.

Heti sen jälkeen kun valtiosihteeri Pelletier tiedoitti, että tällainen tutkimus tullaan järjestämään, NDP:n johtaja Douglas ilmaisi huolestuneisuutensa siitä, että tämäntapainen tutkimus voi muodostua "McCarthysmilaiseksi noitajahdiksi", mitä on hänen katsantokantansa mukaan päättävästi vastustettava.

T. C. DOUGLAS

Bosch Hanoissa

Tokio. — Dominikaanisen tasavallan entinen presidentti Juan Bosch saapui vierailulle Pohjois-Vietnamiin, tiedoitti Hanoin virallinen uutistoimisto sunnnuntaina. Bosch valittiin presidentiksi vuonna 1962, mutta hänet syöstiin vallasta vuotta myöhemmin tapahtuneessa sotilasvallankaappauksessa.

VAPAUS
(LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Varteenotettava varoitus

Työttömyys on Canadassa lisääntynyt ja Canadan talousneuvosto on varoittanut, että hallituksen nykyinen "inflaatiovastainen" ohjelma voi johtaa työttömyystilanteen edelleen pahenemiseen.

Nämä sellaisenaan ovat vissejä vaaran merkkejä.

Yhdysvaltalainen talousmies, professori Eli Ginzberg sanoi viime viikolla Torontossa, että Canadan pitäisi varustautua talouselämän varalta jos liike-elämä hiljenee (ehkä Vietnamin sodan johdosta) Yhdysvalloissa. Tunnettu tosiasia onkin, että kun Yhdysvaltain talouselämä saa aivastuskohtauksen, se aiheuttaa Canadan talouselämän vaikean flunssan.

Osoitettuaan, että Canadan talouselämä on liian paljon riippuvainen ulkomaamarkkinoista (nimenomaan yhden maan eli Yhdysvaltain kanssa käytävästä kaupasta — V.), professori Ginzberg sanoi:

"Vaaranalaisen taloutenne vuoksi teillä (canadalaisilla) ei ole suurtakaan mahdollisuutta suojella itseänne sitä vastaan minne maailma on kulkemassa. Jos 1970 osoittautuu heikommaksi kuin ihanteelliseksi vuodeksi — jos Yhdysvalloille tulee vaikea talousvuosi — mitä te teette silloin? Canada tarvitsee ehkä jonkinlaisia vara-ohjelmia."

Hän sanoi Canadan talouselämän olevan jo hoippuvan. Työpaikkojen puute on aiheuttanut työttömyyttä joissakin osissa maata. Toisaalta työvoimamäärä kasvaa nopeammin kuin mikään muu osa talousrintamasta.

Nämä ovat epäilemättä varteenotettavia varoituksia talousmiehiltä.

Sivumennen sanoen professori Ginzberg suositteli Canadalle "valinnallista siirtolaisohjelmaa" sanoen, että esimerkiksi Suomi voisi varata siirtolaisia, jotka ovat valmiina asumaan Canadan kylmissä osissa. Tähän seikkaan liittyy kuitenkin toinenkin osapuoli, Suomi, joka omaksuu entistä laajemmassa mittakaavassa käsityskannan, että maa on jo menettänyt liian paljon "valmiin työvoiman kasvattamisessa" joillekin toisille mialle.

Ei "hear hear" huutoja täältä

Ilmaisten viikko sitten maanantaina toimituskirjoituksessaan varauksettoman hyväksymisensä pääministeri Pierre Trudeaun Montrealin puheesta, minkä yhteydessä hän ruoski erikoisesti Quebecin CBC:tä, CYC järjestöä ja Union Nationale hallitusta, Toronto Star lehti esitti toimituskirjoituksensa otsikossa "Hear, hear" hyväksymishuudon.

Monet muut canadalaiset päivälehdet ja Vapaus-lehti mukaanluettuna kieltäytyivät kuitenkin osallistumasta tähän "hear, hear" huutoon.

Lyhyesti sanoen pääministeri Trudeau uhkasi Radio Canadaa (Quebecin CBC:ta) sensuurilla ja muilla hallinnollisilla eli kurinpidollisilla toimenpiteillä ellei se noudata Ottawan määrittelemää "linjaa". Hän avasi ovet poliittiselle ajojahdille CYC:ta vastaan, leimasi Union Nationale-hallituksen "jotkut" ministerit niin subversiiveiksi ja syytti separatisteja ja terroristejä myös siitä kun Quebecissa on alhainen elintaso (huonot palkat).

Kuinka pahasti nämä väitökset ohittavat ja ylittävät todellisen maalin, osuvat pieleen, kuten sanotaan, se näkyy ehkä parhaiten viimeksimainitusta väitöksestä, eli siitä, että Quebecissa on separatistien ja terroristien vuoksi alhainen elintaso.

Tosiasia tietenkin on, että Canadassa on useita "kehitysmaihin" verrattavia alueita. Quebec on niistä ehkä suurin, mutta ei suinkaan ainoa. Kun pääministeri Trudeau väittää, kuten hän menetteli Montrealin puheensa yhteydessä, että Quebecin alhainen palkkataso johtuu muka siitä, että ulkomaalaista pääomaa ei tule separatistisen liikkeen vuoksi riittävästi, niin millä hän selittää esim. rannikkomaakuntien heikkopalkkaisuuden, kun siellä ei ole separatistista liikettä lainkaan? Tunnettu tosiasia on, että Quebecissa on ollut alhaisempi elintaso jo kauan ennen kuin separatistisesta liikkeestä tiedettiin mitään. Separatistinen liike ei ole tätä jälellejääneisyyttä aiheuttanut, vaan päinvastoin elintason alhaisuus Ontarioon ja British Columbiaan verraten, on yhtenä pääsyynä separatistisen liikkeen ja terrorismin nousuun Quebecissa.

Vaatiessa Quebecin CBC:n (television ja radion) "puhdistamista" ja separatisteiksi sanottujen mielipiteiden pannaan julistamista, pääministeri Trudeau ja hänen kannattajansa näkevät Radio Canadassa pelkkää pahaa ja tuomittavaa. Tosiasia tietenkin on — ja kukaan ei halua kieltää sitä etteikö Quebecin CBC:ssa ole korjaamisen ja parantamisen varaa! Mutta Radio Canada on kehittänyt canadalaisia taiteilijavoimia ja canadalaisaiheisia ohjelmia enemmän kuin CBC:n muut laitokset yhteensä muualla Canadassa. Juuri tämä yksipuolisuus, minkä perusteella Quebecin CBC:ssa ei ole muka mitään hyvää, vaan ainoastaan vaarallisia separatismitendenssejä, on peloittavana merkkinä mahdollisen noitajahtikampanjan alkamisen vaarasta.

Mikäli taas on puhe Company of Young Canadians-järjestön arvostelusta, mikä oli ilmeisenä esipuheena CYCn tutkimuksen järjestämiselle, niin siinäkin yhteydessä on kyseenalaisia seikkoja.

Mainitun Company of Young Canadians järjestön muodosti Lester B. Pearsonin hallitus. Sen tarkotiuksena on mobilisoida Canadalaisia nuoria, jotka ovat kyllin ihanteellisia ja tarmokkaita, työskentelemään vaikeuksissa olevien ihmisten kanssa. Selvää on, että sellaisessa toiminnassa voivat nuoret ihmiset tehdä "vikapistojakin", mutta yhtä ehdotonta on se, että vaikeuksissa olevia ihmisiä ei voida auttaa ja tukea osallistumatta taisteluun heidän asemansa parantamiseksi.

Muistettavaa myös on se, että sellaiset voimat kuin esim. Ross Thatcher Saskatchewanissa, ovat pauhanneet CYC:n jäseniä vastaan siksi kun he ovat yrittäneet auttaa intiaaneja, metisia (puoliverisiä), hippieitä, rauhanpuolustuksen vuoksi vaikeuksiin joutuneita jne.

Mutta nykyistä edeltänyt liberaalihallitus kieltäytyi menettämästä mielenmalttiaan vaan antoi selkänojaa CYC:lle. Toisin näyttää suhtautuvan liberaalipuolueen nykyinen hallitus CYC-kysymykseen.

Hyökkäys Bertrandin Union Nationale-hallitusta vastaan ei liioin ollut pelkkä puoluepoliittinen veto tulevia maakuntavaaleja silmälläpitäen, kuten on väitetty, vaan erottamaton osa vissinlaisesta painostusohjelmasta, mihin liittohallitus saattaa turvautua Quebeciin nähden.

Aatteita ei ole kuitenkaan hallinnollisilla pakkopelimääräyksillä koskaan hävitetty ja tämä pitää paikkansa myös Quebeciin nähden.

Separatismista ja terrorismista ei ole kenellekään hyötyä, ei Quebecille eikä muulle Canadalle, mutta minkään taudin oireita ei voida poistaa, ellei paranneta sen syitä, eli todellista tautia. Separatismin ja terrorismin vastustaminen vaatii Quebecissa taloudellisen jälellejääneisyyden hävittämistä, elintason kohottamista Ontarion ja British Columbian tasolle, ranskalaisen Canadan kansallis oikeuksien turvaamista todelliseen tasa-arvoisuuteen perustuvan liittovaltion puitteissa.

Nämä ovat perussyitä siihen mikä monet canadalaiset piirit, Vapaus mukaanluettuna, kieltäytyvät esittämästä "Hear, hear" huudahduksia pääministeri Trudeaun Montrealin puheesta.

Presidentti Kekkonen:

Ennakkoluulojen tilalle on tullut ymmärtämys

Helsinki. — Kokoontuessamme viettämään tänään Suomi—Neuvostoliitto-Seuran 25-vuotisjuhlaa meille tuottaa erityistä iloa nähdä keskuudessamme naapurimaamme Neuvostoliiton Korkeimman Neuvoston Puhemiehistön Puheenjohtaja N. V. Podgornyi sekä arvovaltaisen neuvostoliittolaisen valtuuskunnan jäsenet. Teidän läsnäolonne, Herra Puheenjohtaja, pidämme näkyvänä ilmaisuna Neuvostoliiton valtionjohdon myönteisestä suhtautumisesta Suomi—Neuvostoliitto-Seuran ja siihen yhteiseen toimintaan, joka tähtää maittemme välisen ystävyyden ja vuorovaikutuksen kehittämiseen ja monipuolistamiseen, sanoi presidentti Urho Kekkonen puhuessaan Suomi—Neuvostoliitto-Seuran 25-vuotisjuhlassa Suomen Kansallisteatterissa Helsingissä.

Suomi—Neuvostoliitto-Seuran perustaminen päivälleen 25 vuotta sitten kuului niihin toimenpiteisiin, joilla Suomen ja Neuvostoliiton väliset suhteet pyrittiin irroittamaan menneisyyden kahleista ja täyttämään ne uudella sisällöllä. Oli ensiarvoiden tärkeää, että kahden naapurimaan ystävyyden rakentamiseen tähtäävät pyrkimykset saivat vaikeana hetkenä niin laajan kannatuksen Suomen kansan keskuudessa, että vastuussa oleva valtionjohto saattoi siitä ammentaa voimia toteuttaessaan maan edun vaatimaa ystävyyspolitiikkaa Neuvostoliittoa kohtaan. Yhtä tärkeää oli saada Neuvostoliitto vakuuttuneeksi Suomen kansan vilpittömästä tahdosta aloittaa uusi kausi Suomen ja Neuvostoliiton välisissä suhteissa. Yhdistämällä eri kansalaispiirit tukemaan ponnistuksia kahden naapurimaan välisen ymmärtämyksen lisäämiseksi Suomi—Neuvostoliitto-Seura ryhtyi tarmokkaasti toimimaan näiden päämäärien hyväksi. Seura tarjosi kaikille kansalaisille mahdollisuuden osallistua maamme tulevalle kehitykselle elintärkeäksi havaittuun ystävyyssiteiden solmimiseen Neuvostoliittoon tilanteessa, jossa käytännöllisesti katsoen oli aloitettava tyhjästä.

Kun 25 vuotta sitten kokoonnuimme Helsingissä kunnioitetun edeltäjäni J. K. Paasikiven johdolla perustamaan Suomi—Neuvostoliitto-Seuraa, toivoimme siitä muodostuvan välikappaleen vanhojen ennakkoluulojen lieventämiseksi ja tuoreiden näkemyksien avaamiseksi yhteistyölle Suomen ja Neuvostoliiton välillä. Kun tänään tarkastelemme sitä valtavaa myönteistä kehitystä, mikä Suomen ja Neuvostoliiton välisissä suhteissa on kuluneen neljännesvuosisadan aikana tapahtunut, voimme suurta tyydytystä tuntien todeta Seuran tähän asti hyvin onnistuneen tärkeässä tehtävässään. Suomen ja Neuvostoliiton välisissä suhteissa epäluulo on korvattu luottamuksella, ennakkoluulojen tilalle on tullut ymmärtämys ja vieraus on muuttunut ystävyydeksi.

Alusta lähtien Suomi—Neuvostoliitto-Seura on sulkenut piiriinsä varsin mittavan työkentän. Lukuisilla eri aloilla on Seuran välityksellä voitu avata aikaisemmin puuttuvia yhteyksiä suomalaisten ja neuvostoliittolaisten kesken. Tällä tavoin on valtakuntien rajan yli luotu arvokkaita ja kestäviä siteitä sekä lisätty oikeaa tietoa naapurimaasta ja sen kansasta. Se on todellisen ystävyyden edellytys. Vuosien mittaan on Suomi—Neuvostoliitto-Seuran aloitteesta perustettu uusia elimiä Suomen ja Neuvostoliiton välisten suhteiden kehittämiseksi, kuten Suomalais-Neuvostoliittolainen kauppakamari ja Neuvostoliittoinstituutti. Rinnakkain tämän kehityksen kanssa Seuran oma toiminta on jatkuvasti syventynyt ja laajentunut eritoten kulttuurivaihdon alalla. Seuran päämerkitys on ollut ja tulee jatkuvasti olemaan siinä, että se laajana kansalaisjärjestönä muodostaa keskeisen sillan kansalaistoiminnalle, joka tähtää Suomen ja Neuvostoliiton välisten ystävyyssuhteiden lujittamiseen ja kehittämiseen. Seura on tarjonnut keinon tämän ystävyyden ulottamiseksi kosketukseen laajoja kansalaispiirejä. Tässä mielessä Suomi-Neuvostoliitto-Seuran toiminta on omalta osaltaan antanut tukea Suomen ulkopolitiikalle, jonka eräänä kiinteänä johtotähtenä on maittemme välisten luottamuksellisten naapuruussuhteiden jatkuva vahvistaminen.

Suomi—Neuvostoliitto-Seuralla on takanaan 25 vuoden tuloksellinen toiminta ja sen mukana saatu kokemus. Seuran tehtäväpiiri on tänä aikana täsmentynyt ja sen merkitys Suomen ja Neuvostoliiton välisen vuorovaikutuksen edistämiseksi on pysynyt keskeisenä. Yhteistoiminnassa Neuvostoliitossa toimivan Neuvostoliitto—Suomi-Seuran kanssa Seura on saavuttanut pysyviä tuloksia Neuvostoliiton tuntemuksen lisäämiseksi Suomessa ja vastaavasti Suomen tuntemuksen laajentamiseksi Neuvostoliitossa. Tämä on auttanut kansojamme oppimaan, ymmärtämään ja kunnioittamaan toinen toistaan.

Tänä juhlapäivänä tunnemme vilpitöntä iloa voidessamme onnitella Suomi—Neuvostoliitto-Seuraa sen tähänastisista saavutuksista ja samalla toivottaa sille jatkuvaa menestystä sen suuressa tehtävässä Suomen ja Neuvostoliiton välisen kestävän ystävyyden syventämiseksi, sanoi Kekkonen.

TERVEISIÄ SUOMESTA

Neljäkymmentä vuotta on pitkä aika. Sen todisti myös minun poissaoloni (käväisin siis ensimmäisen kerran Canadasta 1929 jälkeen) Suomesta.

Paljon siellä on muuttunut niin kaupungeissa kuin maallakin elämä sekä muut olosuhteet tällä alalla. Paljon on rakennettu teollisuuslaitoksia ja samoin asutuskeskuksia. Komeita kerrostaloja on noussut, eikä vain kaupungeissa vaan maaseudullakin, sillä niitä on melkein kaikissa isommissa kylissä.

Minun huomioni oli, että Suomessa on menty eteenpäin samoin kuin täällä Canadassakin tämän 40 vuoden aikana kun ottaa huomioon väkiluvun ja luonnonrikkaudet.

Samoin on kehittynyt toiminta poliittisella alalla. Siinä siellä on päästy eteenpäin huomattavalla tavalla. Siellä on työläisilläkin vapaus tuoda mielipiteensä julki, niin TV:ssä, radiossa kuin sanomalehdissäkin. TV:ssä käydään iltaisin keskusteluja valtiokirkosta ja kirkon valtiosta erottamisesta ja tällaisia keskusteluja oli hauska seurata. Samoin siellä keskustelevat kommunistit ja heidän vastustajansa.

Oli ilo huomata kuinka paljon siellä on nuoriso ottanut kiinni valistuksen ja työläisten asian eteenpäin viemiseen. Siellä oli todella selväpiirteisiä ja järkeviä puhujia nuorten miesten ja myös naisten joukossa. Mutta tietenkin siellä on vielä paljon mustaa taantumusta ja porvaristoa, jotka koettavat jarruttaa kaikkea edistystä ja muutakin kehityksen etenemistä. Luulen kuitenkin, että niiden voima ja vaikutus tulee kuivumaan vuosi vuodelta ja että Suomen kansa saa lopulta hengittää vapaasti ja kehittää edelleen demokraattisia laitoksiaan maassaan.

Paljon siltä matkalta olisi kerrottavaa, mutta uskon, että niitä Suomi-terveisiä tulee olemaan lehtiemme palstoilla niin paljon, jotta kirjoitan vain tämän pienen pätkän siitä, mikä on minun mielipiteeni näkemieni ja kuulemieni perusteella nyky-Suomesta.

Siis terveisiä vaan Suomesta.

— J.T., Toronto.

HÄVYTTÖMYYDEN HUIPPU

Pitkien lakkojen aikana tapahtuu monenlaisia asioita ja mahdollisesti kaikkia täällä Sudburyssakaan nyt lakon aikana tapahtuneita asioita ei ole huomattu oikein laajalti.

Täällä on tapahtunut kuulemma niinkin, että eräs "union" mies on saanut avustushekin ja myynyt tämän ruokaostoksia varten tarkoitetun maksuosoituksen jollekin toiselle. Siitä hommasta saaduilla rahoilla on sitten hankittu "ilolientä" ja lapset odottavat kotona, että isä toisi tullessaan "pataan pantavaa".

Olisi syytä vähän tarkkailla näitä "syntipukkeja" ja huolehtia siitä, että nämä ruokatavaramaksuosoitukset joutuvat oikeisiin käsiin.

— T. Tiketti Taskussa.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Wilho Hakanen, North Bay, Ont., täytti perjantaina lokakuun 24 pnä 85 vuotta.

S. Hemming, Harty Station, Ont., täyttää sunnuntaina marraskuun 2 päivänä 80 vuotta.

Maria Hänninen, Long Lake, Ont., täyttää maanantaina, marraskuun 3 päivänä 82 vuotta.

Evald Tuomaala, Whitefish, Ont., täyttää maanantaina, marraskuun 3 päivänä 71 vuotta.

Anni Lindberg, Sault Ste. Marie, Ont., täyttää maanantaina, marraskuun 3 päivänä 77 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Steven Truscott ehdonalaisuudessa

Ottawa. — Noin 10 vuotta Canadan oikeuslaitoksissa huomiota osakseen saanut 24-vuotias Steven Murray Truscott pääsi kuritushuoneesta ehdonalaiseen vapauteen kymmenen vuotta sen jälkeen kun hänet tuomittiin 14-vuotiaana kuolemaan, mikä tuomio myöhemmin muutettiin elinkautiseksi.

Truscott vapautettiin peitenimen suojissa 10 v. 4 kk. ja yksi viikko sen jälkeen kun hänet oli vangittu 12-vuotiaan Lynne Harperin murhasta Clintonissa, Länsi-Ontariossa.

Truscott on aina sanonut olevansa syytön Lynne Harperin murhaan.

Zatopek erotettu kom.-puolueesta

Praha. — Tshekkoslovakian virallinen uutistoimisto tiedoitti viikonlopulla, että entinen olympiakultamitalimies Emil Zatopek on erotettu maan kommunistisesta puolueesta. Mutta samalla ilmoitettiin, että Zatopekin urheilusaavutukset tullaan edelleenkin pitämään esimerkillisinä urheilun alalla.

Juntan valtiosääntö voimaan Brasiliassa

Rio de Janeiro. — Brasilian kolmijäseninen sotilasjuntta allekirjoitti viikonlopulla uuden valtiosäännön, jossa määrätään kuolemanrangaistus rauhan aikana "kumouksellisesta toiminnasta" ja pidennetään presidentin virkakautta viiteen vuoteen.

Sotilasjuntta, joka on johtanut maata siitä saakka kun presidentti Arthur da Costa e Silva yli kuukausi sitten halvaantui, riisti valtiosääntömuutoksen yhteydessä poliittiset oikeudet kymmeneltä osavaltioparlamentin jäseneltä sekä neljältä pormestarilta kymmeneksi vuodeksi. Uutta valtiosääntöä oli valmisteltu jo Costa e Silvan aikana sen jälkeen kun tämä oli kumonnut vuoden 1967 valtiosäännön ja hallinnut asetuksin.

Neljä päivää aikaisemmin juntta julisti valtiopäämiehen ja varapresidentin virat vapaiksi ja ilmoitti, että virat täytetään myöhemmin tässä kuussa kongressissa pidettävässä äänestyksessä. Ainoat ehdokkaat ovat kenraali Emilio Garrastazu Medici presidentiksi ja laivastoministeri Rademaker Grynewald varapresidentiksi.

Sotilasjuntta ilmoitti myös hallitsevansa asetuksin, kunnes uusi presidentti 30. lokakuuta ryhtyy hoitamaan tehtäviään.

Kosyginin sähke Olof Palmelle

Moskova. — Neuvostoliiton pääministeri Aleksei Kosygin on lähettänyt onnittelusähkeen Ruotsin pääministerille Olof Palmelle pääministeriksi nimityksen johdosta.

Sähkeessä ilmaistaan varmuus siitä, että Neuvostoliiton ja Ruotsin väliset suhteet tulevat edelleenkin kehittymään Ruotsin ja Neuvostoliiton kansojen ja Pohjois-Euroopan rauhan etujen mukaisesti.

BERLIININ VALTIOPÄIVÄTALON PALO KÄSITELTÄVÄKSI

Helsinki. — Berliinin valtiopäivätalo paloi vuonna 1933. Polttajaksi ilmoitettiin hollantilainen Marinus van der Lubbe, joka tuomittiin kuolemaan. Nyt asiaa on jälleen käsitelty ja sen yhteydessä ilmoitettu, että palo pystytään todistamaan provokaatioksi. Myös Länsi-Saksan hallitusta vaaditaan ottamaan palo uudelleen käsiteltäväksi.

Seitsemän vuotta myöhemmin, 1940, paloi Helsingin Hakaniemessä halkopinoja. Siitä syytettiin Suomen ja Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seuran johtoa ja eräitä jäseniä. Monet heistä suljettiin vankilaan.

Tavalliset ihmiset molemmissa maissa tiesivät poltot provokaatioiksi. Helsingin polttoprovokaatio paljastui pian. Saksan Wille teki ennen itsemurhaansa kirjallisen tunnustuksen, jossa hän kertoi poliisiupseerin vaatineen hänet tehtävään ja maksaneen siitä 10,000 markkaa.

36 vuotta on kulunut valtiopäivätalon poltosta ja sitä käsitellään jälleen. Palo antoi Hitlerin hallitukselle tekosyyn poliittisten kansalaisvapauksien kumoamiseen ja natsien hirmuvallan aloittamiseen.

Tämä sanottiin perjantaina Pariisissa, toisen maailmansodan syiden ja seurausten tieteellisiä tutkimuksia varten perustetun eurooppalaisen komitean kokouksessa. Bernin yliopiston historian laitoksen johtaja, sveitsiläinen professori Walter Hofer ilmoitti kokouksessa, että komitea pystyy todistamaan palon provokaatioksi.

Juutalaisten murhaajien takaa-ajajana tunnettu Wienin tallentamiskeskuksen johtaja Simon Wiesenthal esitti kokouksessa joukon silminnäkijäin todistuksia.

Hän vaati Länsi-Saksan oikeuslaitosta käsittelemään valtiopäivätalon polttoa uudelleen nyt paljastuneiden tosiasioiden pohjalta.

PÄIVÄN PAKINA

VAROTTAKOON "NOITAJAHTIA"

Ollen liian kaukana tapahtumapaikalta, Montrealista ja suoraan sanoen riittämättömästi tietoinen hallituksen aloitteesta järjestetyn Company of Young Canadians järjestön käytännön toiminnasta, allekirjoittaneesta tuntuu kuitenkin siltä, että NDP:n johtajalla, T. C. Douglasilla oli aihetta ja syytä varoittaa, että CYC:n tulevasta parlamenttikomitean tutkimuksesta ei pidä muodostua pahamaineisen McCarthyn aloittaman "noitajahdin" toisintoa.

Tähän noitajahdin mahdollisuuteen viittaa CYC:n vastaisten toimenpiteiden keskitetty propaganda-ammunta sekä vissit "pääsyyt" joiden takia mainittu tutkimus aloitettiin.

Ei ole varmaan sattuma, että pääministeri Pierre Trudeau suoritti Montrealin puheen yhteydessä pelin avauksen selittäen, että CYC:n edesottamisien "tutkiminen poliisien toimesta" on hänen mielestään riittävän laajalle ulottuva toimenpide.

Yhtä vähän voidaan pitää "sattumana" sitä, kun valtiosihteeri Gerard Pelletier tiedoitti alahuoneen istunnossa keskiviikkona, että hallitus on muuttanut kantaansa (sitä mitä pääministeri Trudeau muutama päivä aikaisemmin sanoi), ja on päättänyt, että CYC:n väitettyä "subversiivisuuden" holhousta tutkitaan alahuoneen jonkun pysyvän, tai erikoiskomitean toimesta, mikä sivumennen sanoen tarkoittaa "hallituksen" omaa tai ainakin hallituspuolueen tutkimusta, sillä missä tahansa alahuoneen komiteassa on nykyisten voimasuhteiden perusteella määräenemmistö hallitus- eli liberaalipuolueen jäseniä.

Vielä vähemmän voidaan pitää sattumana sitä, että miltei samaan aikaan kuin mr. Pelletier puhui alahuoneen istunnossa, liberaalipuolueen (liittojärjestön eroituksena maakuntajärjestöstä) quebecilainen varapresidentti, eräitä suuryhtiöitä edustavan "Canadan komitean" puheenjohtaja, mr. Anthony Malcolm otti Montrealissa samalla kertaa "syyttäjän, valamiehistön ja tuomarin aseman" julistaen Levesquen johtaman Parti Quebecoisin ja CYCn jäseniä sekä poliittiset vastustajansa yleensä "ulkomaiden rahoittamiksi Canadan tuhoajiksi".

Kaikki nämä "lavastuksen" jäljet johtavat selvästi Ottawaan ja ne voivat hyvinkin olla merkkinä noitajahdin aloittamisen mahdollisuudesta, mistä mr. Douglas varoitti.

Yhtenä hälyttävänä seikkana tässä yhteydessä voidaan pitää sitä kun valtiosihteeri Pelletier perusteli tätä CYC:n tutkimuksen järjestämistä Montrealin kaupunginhallinnon puheenjohtajan Lucien Saulnierin väitöksellä, että CYC:n jäsenet olivat pari viikkoa sitten sekaantuneet Montrealin poliisien lakon yhteydessä subversiiviseen toimintaan ja tätä poliisilakkoa seuranneeseen mellakointiin.

Mutta kuka oli syypää Montrealin poliisien lakkoon, CYC:n jotkut jäsenet, kuten mr. Saulnier väittää ja kuten mr. Pelletier näyttää olettavan, vaiko eräs puheenjohtaja Lucien Saulnier ja Montrealin kaupunginhallinnon muut jäsenet?

Väärinkäytösten välttämiseksi on ehkä syytä korostaa, että allekirjoittanut ei puolusta sen paremmin ko. Montrealin mellakointia kuin muitakaan väkivaltaisuuksia ja terroritekoja.

Kysymys on kuitenkin jostakin muusta. Kiertämätön tosiasia on, että esim. Quebecin opettajat joutuivat epätoivoissaan esittämään joukkomittaisen eroanomuksensa sen vuoksi kun heidän palkka- ja muita vaatimuksiaan ei otettu kuuleviin korviin.

Samoin tapahtui Montrealin poliisien kohdalta. Tyytymättömyys alhaiseen palkkatasoon oli näiden poliisien keskuudessa huutavan suuri. Sen tietää parhaiten mr. Saulnier ja yhtä hyvin valtiosihteeri Pelletier.

Mutta poliisien valituksille ei annettu mitään arvoa. Tarkoitus oli sovinto-oikeuden päätöksen perusteella taivuttaa ja pakottaa poliisit ja palokuntalaiset tilanteeseen missä he saavat paljon huonompaa palkkaa kuin toisen suurkaupunkimme, Toronton poliisit, vaikka elinkustannukset ovat Montrealissa varmasti yhtä korkeat kuin ne ovat Torontossakin, ja vaikka poliiseilla on siellä varmasti yhtä suuret vastuunalaisuudet ja yhtä vaikea tehtävä kuin Torontossakin.

Ensimmäisen luokan poliisi saa Montrealissa vuosipalkakseen $7,300 ja Torontossa $9,113. Montrealin poliisit pyysivät $1,900 palkankorotusta 2-vuotisen sopimuksen pohjalla, mikä olisi nostanut heidän palkkansa — mikäli nämä vaatimukset olisi hyväksytty sellaisenaan — 9,200 dollariin vuoteen 1970 mennessä.

Kun on oletettavaa, että torontolaiset poliisit saavat ensi vuonna uuden korotuksen, niin tämä tarkoittaa, että Montrealin poliisien palkat olisivat jääneet torontolaisia huonoimmiksi sittenkin vaikka he olisivat voittaneet vaatimuksensa—100-prosenttisesti.

Mutta sovinto-oikeuden päätöksen mukaan ensi luokan montrealilainen poliisi olisi saanut tänä vuonna $8,030 ja ensi vuonna $8,480 — siis paljon huonomman palkan mitä heidän virkaveljensä saavat Torontossa.

Ei ole ihme, että Montrealin poliisit joutuivat suoraan sanoen epätoivon tilaan ja turvautuivat viimeisenä keinona lakkoon.

Näiden tosiasiain valossa syyllisiä siihen eivät suinkaan ole CYCn Parti Quebecoisin ja muiden sellaisten järjestöjen jäsenet, vaan Montrealin kaupunginhallinto ja poliisikomissioni.

Jos Montrealin poliisilakkoon liittyvät seikat ovat yhtenä perussyynä ajojahtiin CYC:ta vastaan, kuten mr. Pelletier antoi ymmärtää, silloin on todella jotakin vinossa ja syytä varoittaa noitajahdin aloittamista vastaan, kuten mr. Douglas menetteli. Tutkittavaksi pitäisi tulla Montrealin kaupunginhallinto eikä CYC.

— Känsäkoura.

Urheilua

Villacampo iski MM:n

Osaka. — Filippiiniläinen Bernabe Villacampo tuli äskettäin nyrkkeilyn kärpässarjan uudeksi maailmanmestariksi voitettuaan Osakassa mestaruuden puolustajan, japanilaisen Hiroyuki Ebiharan pisteillä 15-eräisessä ottelussa.

Villacampo otti aloitteen käsiinsä ensi erästä lähtien ja säilytti sen loppuun asti. Maailmanmestaruuttaan ensimmäisen kerran puolustava Ebihara joutui olemaan koko ajan puolustuskannalla.

Vertakin nähtiin. Neljännessä erässä sitä rupesi virtaamaan Ebiharan nenästä. Uusi maailmanmestari sai kummankin silmäkulmansa auki.

Ruotsi voitti kansanhiihdon

Tukholma. — Ruotsi voitti pohjoismaisen kansanhiihtomaaottelun viime talvena. Se sai kokoon 4,964,-000 hiihtosuoritusta, josta pistelaskujärjestelmän mukaan kertyi 17,-178,000 pistettä.

Suomi sijoittui toiseksi 13,347,740 pisteellä ja Norja oli kolmas pistemäärällä 13,141,702.

Nykyisessä muodossaan kilpailu alkoi vuosi sitten. Silloinen voittaja oli Norja. Pistelaskujärjestelmä pohjautuu vuotta aiemmin tehtyihin tuloksiin, ja ne suosivat selvästi Ruotsia, joka nyt lisäsi suorituksiaan 43 prosentilla.

Kaikkiaan hiihdettiin kansanhiihtoa Pohjoismaissa viime talvena yli 130,000,000 kilometriä.

TUL:n voimistelijat menevät Puolaan

Helsinki. — TUL:n voimistelujoukkue, joka matkustaa kilpailumatkalle Puolaan 24—30. 10. on saanut katsastusten jälkeen seuraavan kokoonpanon:

Kari Heinonen, Reino Heino, Lasse Laine, Veli Salminen ja Jarmo Lehto.

Joukkueen johtajana lähtee matkaan TUL:n voimistelujaoston puheenjohtaja-valmentaja Esko Rantanen.

AC Milan vei jalkapallon maailmancupin

Buenos Aires. — Italialaisjoukkue AC Milan voitti keskiviikkoiltana ensimmäisen kerran jalkapallon maailmancupin huolimatta siitä, että se hävisi Buenos Airesissa argentiinalaiselle Estudiantesille maalein 1—2. Italialaiset voittivat ensimmäisen osaottelun kotikentällään 3—0.

Rivera vei italialaiset johtoon, mutta hänen hieman ennen ensim- mutta hieman ennen ensim- Anguirre Suarez hankkivat kotijoukkueelle maalin voiton.

Sotilaskoneen surmansyöksy

Saigon. — Kuusitoista ihmistä menetti henkensä, kun amerikkalainen sotilaskone syöksyi maahan lähellä Saigonin Tan Son Nhutin lentokenttää, kerrottiin sotilaspiireistä Saigonissa.

SCAUL:n tiedonantoja

Pitämässään kokouksessa 22 pnä lokakuuta hyväksyi liittotoimikunta uusiksi liiton ennätyksiksi seuraavat:

Suurjuhlien mestaruuskilpailuissa Port Arthurissa:

Alle 15 v. pojat Ken Salo, Alerts A.C. 10m 78 c.

Moukari ikäm. Alfred Widgren, Isku A.C., 28 m 95 c.

Sekä Alerts-Visan kilpailuissa Wanupissa 7 pnä syyskuuta:

Keihäs yl. Bill Heikkilä Yritys A.C. 74 m 75 c.

Kuula alle 15 v. pojat Ken Salo Alerts A.C., 10 m 82 c.

100 m. alle 15 v. pojat Dewey Flintoff Alerts A.C. 13.0.

Samalla kiittää liittotoimikunta Lyyli ja Jussi Pärssistä liitolle tekemästään lahjoituksesta, siitä kilpailuaan alle 21 v. 1500 m juoksussa ensi kesän suurjuhlissamme. Kiitos Lyyli ja Jussi taaskin.

Työläisurheiluterveisin,
Liittotoimikunta,
Paavo Vaurio, sihteeri.

VAIKEA LÄKSY

Pueblo-lähetystö onnistui — me emme tulleet tietämään paljoa Pohjois-Koreasta, mutta opimme paljon USA:n sotalaivastosta.

— Gil Stern

Syklamaatin käyttö pannaan Suomessa 1.11.

Helsinki. — Suomessa lopetetaan syklamaatin käyttö elintarviketeollisuudessa marraskuun 1. päivästä lähtien. Elintarviketeollisuusliitto on päättänyt kehottaa jäseniään lopettamaan syklamaatin elintarvikkeiden makeutusaineena toistaiseksi.

Päätös on tehty viranomaisten kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen ja yhteisymmärryksessä heidän kanssaan.

Syklamaattia käytetään Suomessa pääasiassa sokeritautisille tarkoitetuissa elintarvikevalmisteissa sekä joissakin kemonehuissa, virvoitusjuomissa, laihdutuskeksissä ja sokeripalojen sijasta käytetyissä eräissä makeutustableteissa.

Poistamispäätös koskee sekä ulkomailta tuotuja että kotimaassa valmistettuja tarvikkeita. Niiden valmistus ja myynti keskeytetään ainakin siihen saakka kunnes syklamaatin todelliset vaikutukset ihmiseen on saatu tutkituiksi. Suomessa ei tällaiseen tutkimukseen, lääketieteellisiä tutkimuksia saadun tiedon mukaan ole mahdollisuuksia, joten on jäätävä odottamaan ulkomaisia tuloksia. Suomessa puuttuu alan tutkimuslaitos.

— Elintarviketeollisuusliiton jäsenilleen antama kehotus on siinä määrin velvoittava, että uskon ettei kukaan jää sitä huomioon ottamatta, totesi liiton toimitusjohtaja maist. Seppo Laurila. — Jos syklamaattia on käytetty, on siitä yleensä mainittu pakkauksessa jo siitäkin syystä, että syklamaatti on ollut suosittu, sen mainitsemista ei ole edes haluttu kaihtaa. Tosin on sellaisiakin tapauksia, että vain mainitaan yleensä keinotekoisesta makeutuksesta. Tietääkseni tämäkin on sallittua.

Elintarviketeollisuudellamme ei ole ollut mitään erityistä mielenkiintoa syklamaatin käyttöön. Mutta kun sokeritautiset ja laihduttajat ovat tarvinneet sokeritonta makeutta, on heille täytynyt olla jotakin tarjottavana.

Syklamaattia on Suomessa käytetty 5—10 vuoden ajan.

Myynnin lopettaminen merkitsee luonnollisesti sitä että kaupan portaaseen jää varastoja, mutta nämä eivät liene kovin suurta luokkaa. Oman vaikeutensa tuottanee myös se, että muualla tuottanee myös se että muualla syklamaatti poistetaan vasta vuodenvaihteessa, mainitsi toimitusjohtaja Laurila.

SOON KUULUMISIA

Sault Ste. Marie. — Syksy näyttää täällä Soonkin perukalla muuttuvan vähitellen talveksi, sillä lokakuun 21 päivänä tänne saatiin lumipeite, mutta se tuli sulaan maahan, joten on mahdollista, että se vielä sulaa pois. Mutta se oli kuitenkin vain ensimmäinen varoitus tulevasta talvesta.

Lumentulosta voi kuitenkin olla hyvillään esimerkiksi metsästäjät, sillä lumessa näkyy riistan jäljet ja näin ollen saa helpommin selville missä niitä mooseja eli hirviä liikkuu. Täällä Soossa onkin nyt miehillä ollut metsästysaikaa, sillä suuren terästehtaan lakko on jättänyt tuhansia henkilöitä työttömiksi ja kuulemani mukaan monta onkin onnistunut saamaan tähtäimiinsä näitä luonnon kruununpäitä, vaikka metsässä onkin vielä ollut lehdet puissa.

Yleisesti elämä täällä Soossa on ollut hyvin hiljaista koko tämän syksyn ja tämä johtuu ilmeisesti terästehtaan lakosta, joka jatkuu edelleen.

Keskustelin hiljattain Steelton haalin talonmiehen kanssa ja hän sanoi haalillakin olevan hiljaista, koska näyttää siltä kuin ihmiset eivät edes uskaltaisi mennä naimisiin, jotta haalia voitaisiin vuokrata häitä varten. Talonmies arveli kuitenkin, että kun lakko on sovittu niin kyllä sitä sitten taas alkaa syntyä uusia avioparejakin.

Hiljaista on myös lehtiemme levitysrintamalla. Ei näytä uusia tilaajia ilmestyvän, mutta onhan meillä vielä aikaa ja toivottavasti saamme tehtyä jotain asian korjaamiseksi. — S-nen.

Kalle Ojalan muistolle

Kalle Ojala kuoli hiljattain kotonaan Kakabeka Fallsilla R. R. 1 alueella. Hän oli koko elämänsä ahkera työmies ja jätti jälkeensä paljon kättensä töitä.

Ahkeran vaimonsa kanssa Kalle Ojalalla oli aina aikaa antaa apuaan järjestötehtävissä. Esimerkiksi ne mailit ovat mittaamattomat, jotka hän kulki toimiessaan lehtiemme asiamiehenä. Hänen kätensä oli aina antoisa kun oli kysymys järjestömme eduista.

Kalle Ojala työskenteli pitkän aikaa maantietöissä. Koti hänellä oli kunnossa ja sivutöinään hän rakenteli huviloita järven rantaan vaimonsa Ainon avustamana.

Tunsin Kallen melkein 40 vuotta ja aina muistan hänet rehtinä toverina, joten voin sanoa, että hänen poismenonsa teki minuun aidon vaikutuksen.

Kauniit olivat kukkalaitteet Kalle Ojalan viimeisellä matkalla.

Toivon Ainolle tahdonlujuutta kestää häntä kohdannut suuri suru.

— Basilius.

Finlandia-kuoron konsertti 16 pnä

Toronto. — Miltei sata vuotta vanha lokakuun lumentuloennätys lyötiin reilusti täällä Torontossa tk. 22 päivää vastaisena yönä. Entinen ennätys vuodelta 1875 oli vaja 3½ tuumaa mutta nyt mittamiehet sanoivat todenneensa keskiviikkoaamuna, että toisin paikoin tässä kaupungissa oli yön aikana tullut lunta 4 ja toisin paikoin jopa viisikin tuumaa. Ilmat näyttävät nyt sellaisilta ,että tuo lumi pysyykin maassa useita päiviä.

Ennätyksistä puheen ollen voimme panna merkille, että Finlandia kuoron jäsenet ovat tänä syksynä panneet töpinäksi myös aivan ennätysmääräisesti. Liekö syynä tämä aikainen talven tulo vai onko asiaan vaikuttanut Suomesta haettu elämän eliksiiri. Niin on kuitenkin asia, että kuoron syyskonsertti on tänä syksynä kokonaista 3 viikkoa aikaisemmin kuin tavallisesti, eli marraskuun 16 päivänä. Se alkaa kello 4 ip.

Tässä konsertissa kuoro esittää niitä lauluja, joita CSJ:n laulajat esittivät Suomi-retkellään. Ohjelmassa on paljon muutakin. Kuorolaiset haluavat erikoisesti näin etukäteen tiedoittaa, että ukrainalaisten sekakuoro on luvannut tulla Don haalille tähän konserttitilaisuuteen ja esittää myös siellä muutamia lauluja.

Tätä kirjoitettaessa ei ohjelma ole vielä aivan valmis, mutta Suomi-retkeläisiltä on tulossa hauska matkakronikka ja useita hyviä ohjelmanumeroita on nyt jo tiedossa yllämainittujen lisäksi.

Kuoro harjoittelee taas säännöllisesti keskiviikkoiloin ja johtajana on edelleenkin Paul Hietala. Uudet laulajat ovat aina tervetulleita joukkoon. — John.

Arabien tunteet kuohuvat; Libanon tuomitaan mielenosoituksissa

Pariisi. — Muu arabimaailma tuomitsi viime torstaina täydellisesti Libanonin samalla kun taistelut jatkuivat libanonilaisten ja Israelissa olevan kotiseutunsa takaisinvaltaukseen pyrkivien palestiinalaisten sissien välillä.

Arabilehtimiesten ja radiopuhujien oli vaikea löytää kyllin voimakkaita sanoja Libanonin armeijan tuomitsemiseksi sen vuoksi, että se on "vuodattanut palestiinalaisten eikä yhteisen vihollisen verta".

Libanonin vastaisia mielenosoituksia sattui Irakissa, Syyriassa, Jordaniassa ja Libyassa. Damaskoksessa järjestettiin puoleltapäivin suuri kansanmarssi, ja Bagdadissa väkijoukko hyökkäsi Libanonin suurlähetystöön, repi alas Libanonin lipun ja korvasi sen Palestiinan vastarintaliikkeen lipulla.

Samalla kun Bagdadin mellakka oli vielä käynnissä, Irakin hallitus lähetti vastalausenootin Libanonin hallitukselle. Ammanissa kansanjoukko poltti kadulla Libanonin lipun ja samalla myös Yhdysvaltain lipun. Kuningas Hussein kutsui luokseen Libanonin suurlähettilään ilmaistaakseen hänelle valittelunsa Libanonin tapahtumien vuoksi.

Damaskoksessa tuhansia syyrialaisia osallistui hallitsevan baathpuolueen järjestämään kansankokoukseen, jossa puhujat syyttivät Libanonia "amerikkalaisen ja siionilaisen imperialismin agentiksi". Syyrian armeijan komentaja Fadissa Mourad kertoi joukolle, että puolue ja arabien massat pyytävät jälleen "kaikkia arabimaita katkaisemaan diplomaattiset, taloudelliset, poliittiset ja sotilaalliset suhteensa Israelin liittolaisten ja palestiinalaisten vastustajien kanssa".

Libya. — Joukottain ihmisiä osoitti torstaina, toisena peräkkäisenä päivänä mieltään Libanonia vastaan Tripolin kaduilla.; Opiskelijat esittivät vastalausenootin Libanonin suurlähetystölle ja sisäministeri Moussa Ahmadin johtama Al Fatahin tukemista varten perustettu libyalainen komitea vaati torstaiksi puolen päivän yleislakkoa mielenosoituksena Libanonin viranomaisille

Algeriassa aamulehti El Moudjahid syytti Libanonin armeijaa ja johtajia rikollisesta hyökkäystoiminnasta palestiinalaisia sissejä vastaan. "Libanonin taantumukselliset vallanpitäjät" ovat lehden mukaan osoittaneet olevansa liittolaissuhteessa "israelilaisiin vallananastajiin, joiden kanssa he ovat salaa yhteistyössä Palestiinan kansan vastarinnan tukahduttamiseksi pettäen siten koko arabikansan".

Sudanin hallitus pyysi torstaina Libanonin hallitusta yhtymään kiireesti toimiin Libanonin armeijan ja sissien välisten taistelujen pysäyttämiseksi ja korosti, ettei Sudan voi hyväksyä sitä, että yksikään arabimaa vastustaa sissien oikeutta taistella vapaasti oikeuksiensa palauttamisen puolesta.

Marokon Istiqlal-puolue lähetti presidentti Heloulle sähkeen, jossa vaaditaan hänen henkilökohtaista väliintuloaan taistelujen lopettamiseksi. Voimakas Marokon yleinen ammattiliitto lähetti Libanoniin sähkeen, jossa tuomitaan jyrkästi Libanonin hallituksen hyökkäykset "palestiinalaisia aseveljiämme vastaan"

Canadassa vierailulla ollut prinssi Philip kävi yhdessätoista kaupungissa ja samanaikaisesti ilmoitettiin, että Englannin kuningattaren joulutervehdys esitetään sanomalehdistön välityksellä eikä henkilökohtaisena sanomana radiossa, kuten on ollut tapana menneinä vuosina.

Dmitri Gudkov:

Yhteismarkkinain huoli

Englantilaisessa Daily Express-lehdessä julkaistiin 8. 10. mielenkiintoinen uutinen. Lehden Pariisin kirjeenvaihtaja kirjoittaa, että Ranskan ja sen yhteismarkkinajärjestön muiden valtioiden välillä on kypsymässä uusi konflikti. Tällä kertaa ei ole kyse Englannin liittymisestä EEC:hen, vaan Neuvostoliiton ja Ranskan välisestä taloudellisesta yhteistyöstä. Yhteismarkkinat ovat tyytymättömiä Ranskan allekirjoitettua kuluvan vuoden toukokuussa uuden kauppasopimuksen Neuvostoliiton kanssa, jonka mukaan maiden välisen kaupan määrän tulee kaksinkertaistua vv. 1970—74.

Yhteismarkkinat vaativat kontrollin alaisiksi Neuvostoliiton ja Ranskan taloudelliset suhteet. Lehtitietojen mukaan Ranskan hallitus on vastannut melko jyrkässä muodossa että kaikki taloudelliset vaihdot Neuvostoliiton ja muiden sosialististen maiden kanssa tulevat pohjautumaan ennen kaikkea poliittisiin eikä puhtaasti kaupallisiin periaatteisiin.

Yhteismarkkinoiden pomot eivät sattumalta lyö hätärumpua Neuvostoliiton ja Ranskan taloudellisten kontaktien johdosta. Eikä heitä suinkaan huolestuta se, että Ranska lyö mahdollisesti laimin Rooman sopimuksen. Kysymys on laajempi ja syvempi. Nyt on kysymys myös tärkeistä poliittisista periaatteista. Ranskan ja Neuvostoliiton taloudellinen yhteistyö on muodostunut vakavaksi tekijäksi Ranskan taloudelliselle kehitykselle. Tämä yhteistyö on avannut uudet markkinat ranskalaisille tavaroille ja uudet tulevaisuudennäkymät Ranskan teollisuudelle. Yli puolet Ranskan Neuvostoliittoon suuntautuvasta viennistä, jonka kokonaissumma on 3,650 miljoonaa Ranskan frangia v. 1964—69, koostui teollisuuslaitteista.

Ranskan talous- ja finanssaministeriön virallisesta tiedonannosta käy selville, että nykyisin kojeita ja laitteitat tuottavassa Ranskan teollisuudessa yksi työläinen 12:sta työskentelee Neuvostoliiton viennin hyväksi. Tähän voidaan lisätä, että Neuvostoliiton markkinat muodostavat hyvin tärkeät menekkimarkkinat myös Ranskan kulutustavaroita valmistavalle teollisuudelle. Les Eches -lehden tietojen mukaan Neuvostoliitto osti v. 1968 Ranskasta 53,3 miljoonan frangin arvosta jalkineita, 48 miljoonan arvosta villalankaa- ja -kankaita, 13,6 miljoonan arvosta synteettisiä ja keinokuituja, 35 miljoonan arvosta epäorgaanisia ja 28 miljoonan frangin arvosta orgaanisia lannoitteita.

Ranskan ja Neuvostoliiton välisten taloudellisten suhteiden erikoisuus perustuu siihen, että ne estävät kilpataistelun, johon yhteismarkkinoiden "yhteistyö" perustuu ja seuraavat näiden maiden monessa suhteessa toisiaan täydentävien talouksien kooperointilinjaa. Neuvostoliiton talouden stabili ja kriisitön kehitys herättää ranskalaisissa kauppakumppaneissa varmuuden huomispäivästä ja sallii kehitettävän taloudellisia suunnitelmia pitkäaikaiselta pohjalta.

Puhtaasti taloudellisesti Ranskan ja Neuvostoliiton välinen yhteistyö heittää haasteen yhteismarkkinoille, jotka ovat julistaneet olevansa ihmelääke Länsi-Euroopan talouselämän onnettomuuksille. Tämä yhteistyö todistaa, että kummallekin osapuolelle edulliset kauppasuhteet voivat kehittyä molemminpuoliselta pohjalta Euroopan kapitalististen ja sosialististen maiden välillä EEC:n ulkopuolella.

Kysymyksen poliittisella puolella on vieläkin suurempi merkitys. Ranskan ja Neuvostoliiton esimerkki korostaa sitä, miten teennäiset ovat lännessä luotujen suljettujen taloudellisten ryhmittymien puitteet. Tässä yhteydessä havainnollistuu kysymys yleiseurooppalaisen taloudellisen yhteistyön organisoinnin välttämättömyydestä.

Brysselin byrokraatit yrittävät pelastaa turmioon tuomitun lapsensa — yhteismarkkinat — rakentaen suunnitelmia markkinoiden "syventämiseksi" ja "laajentamiseksi" Englannin sekä muiden kapitalistimaiden kustannuksella kuin myös vedoten Rooman sopimukseen viivyttääkseen ja jarruttaakseen lännen ja idän välillä kehittyviä yhteyksiä. Tässä kohdin ne muistuttavat NATOn johtajia, jotka myös haluaisivat ottaa käsiinsä asian poliittisten suhteiden laukaiseminen sosialistimaihin — "laukaistaakseen" ne kylmän sodan asemista.

50 leskeä jäi suremaan

Lagos, Nigeria. — Viikonlopulla tiedoitettiin, että Nigerian vanhin mies ja perinteellinen Idanre-osavaltion yksinvaltias, kuningas Aladegbule Aroloye Arubiesi III kuoli 144 vuoden ikäisenä.

Hänen sanotaan jättäneen jälkeensä 50 vaimoa, 200 lasta ja yli 2,000 lastenlasta sekä lastenlastenlasta.

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — CSJ:n Toronton osaston kukausikokous on haalilla maanantaina marraskuun 3 päivänä, kello 8 illalla. Johtokunta on harkinnut jos talviaikana pidettäisiin nämä kokoukset sunnuntaisin, tästä voidaan vaihtaa mielipiteitä tulevassa kokouksessa. Saapukaa kaikki jäsenet kokoukseen. Yhdessä keskustellen saamme asiat hyvään päätökseen. Suurin tehtävä on ensi kesän suurjuhlien järjestely.

* * *

Toimen Naisten järjestämä käytettyjen tavaroiden myynti on Don-haalilla perjantaina ja lauantaina marrask. 7 ja 8 päivänä.

Finlandia-kuoron syyskonserttipäivä on marrask. 16. Silloin taas saamme nauttia monipuolisesta musikaalisesta ohjelmasta. Kuoron harjoitukset ovat joka keskiviikko ilta, tervetuloa mukaan.

* * *

Näyttämökomitea tiedoittaa, että harjoituksen alla on näytelmä Nel jä Naista, Elsa Romanoffin johdolla. Sen pitäisi olla valmis esitettäväksi marraskuun lopulla.

* * *

Lasten joulujuhlaakin valmistellaan. Päiväksi on määrätty joulukuun 21. Kaikki lapset ovat tervetulleita.

* * *

Uuden Vuoden Kabaretin pöytäpaikkoja saa tilata haalilta. Hyvä soitto on varattu, siis on parasta tilata paikat ajoissa, sillä niitä on vain rajoitettu määrä.

Sairaalatyöläiset lakkoon Quebecissa?

Quebec City. — Quebecin terveysministeri Jean-Paul Cloutier sanoi viikonlopulla että maakunnan terveysministeriö tulee järjestämään Quebecissa "hätätilaterveyspalvelun" jos maakunnan sairaalatyöläiset menevät lakkoon.

Sairaalatyöläiset ovat uhanneet lakkoutua ensi kuun aikana ellei palkka- ja työehtosopimuksista päästä yksimielisyyteen.

Yli 85,000 sairaalatyöläistä on neuvotelleet uudesta sopimuksesta maakunnan sairaalayhdistyksen kanssa vuoden 1968 toukokuusta lähtien.

Bennett vaatii Ottawaa lopettamaan satamalakon

Victoria. — British Columbian pääministeri W. A. C. Bennett on pyytänyt liittohallitusta sekaantumaan maakunnan satamatyöläisten lakkoon ja lopettamaan sen hetikohtaisesti määräämällä pakollisen sovinto-oikeuden työkiistan ratkaisemiseksi.

"Minä olen ollut tähän asti hiljaa", sanoi Bennett, "mutta nyt minä pyydän pääministeriä esittämään alahuoneessa lain, jonka nojalla voitaisiin pakoittaa työläiset takaisin työhön ja palauttaa meidän mahtavat länsirannikon satamat normaaliin toimintaansa."

MIKSI EPÄILLÄ

— Sinähän sanoit, että ne olivat kaksoset. Mutta tässä valokuvassahan on vain yksi.

— Niin, toinen on aivan samanlainen.

Port Arthurin kuulumisia

Thunder Bay. — Keskusteltuaan eräitten yksilöjen herättämästä ajatuksesta, että laajalti tunnetun Bay kadun nimi muutettaisiin "Finlandia" kaduksi, CSJ:n Port Arthurin osasto omaksui asiasta kielteisen kannan sillä perusteella, että se aiheuttaisi historiallisesti ja kulttuuriperinteellisesti enemmän sekaannusta kuin asiain selvittelyä.

* * *

Noin 600 Thunder Bay viljaelevaattorien työläistä voi joutua pois työstä tänä talvena jos viljamarkkinat eivät parane huomattavasti arvioi Grain Handlers union osaston no. 650 puheenjohtaja Frank Mazur. Hän palasi äskettäin Winnipegistä käytyään neuvotteluja viljaelevaattori-yhtiöiden virkailijain kanssa. Työläisillä tulee kylmä vuosi ellei tilanne muutu, sanoi hän.

Järvienpään viljaelevaattoreissa on nyt varastossa 71,000,000 bushelia verrattuna samaan aikaan viime vuonna eli vain 503,000 bushelia.

* * *

Port Arthurin John Street ehdotettiin muutettavaksi River Terrace-kaduksi kaupungin rajasta Algomakatuun asti. Myös lasketaan likaviemäri John ja Clarkston katujen välille, ilmoitti kaupungin työlautakunta viime viikon lopulla. — ATH.

Rosvojen saaliiksi $150,000 Lontoossa

Lontoo. — Nuijittuaan turvallisuusvartijoita ja ammuttuaan erästä vanhempaa miestä pankkirosvot pääsivät pakenemaan rikospaikalta tällä viikolla noin $150,000 saaliin kanssa. Ryöstö tapahtui Lontoon itäpäässä sijaitsevan Midland pankin edustalla turvallisuusvartijoiden siirtäessä rahoja kuljetusvaunusta pankkiin.

VANCOUVERIN KUULUMISIA

Viimeksikulunut oli hyvin muistorikas kesä ainakin CSJ:n laulukuoroille.

Mielenkiinnolla myös kuunneltiin Clinton haalilla Suomi-matkailijain tuomia suullisia uutisia heitä kohtaan osoitetusta lämpimästä kohtelusta synnyinmaassa.

Olihan sekin suuri elämys Minnie Vainiolle kun Neuvostoliitosta matkusti hänen veljensä vaimoineen Helsinkiin tapaamaan sisartaan. He eivät olleet 30 vuoteen nähneet toisiaan.

Asiasta toiseen. Nyt on ne 18 päivän tanssitkin ohitettu ja sitä iltaa monet kunnioittivat poissaolollaan. Uusi yritys tehdään kuitenkin marraskuun 14 pnä, kello 9—1 iltaan tai oikeammin aamutunneille asti. Tämä tilaisuus, ne kuuluisat kalastajain tanssit, on Clinton haalilla 2605 E. Pender St. Tiketit ovat etukäteen $2.00 ja ovella $3.00.

Ryhtykääpä äidit valmistamaan lapsia niitä kuusijuhlia varten. Se on joulukuun 21 pnä.

Markkinat, joita varten on jo saatu hyviä lahjavoittoja, ovat marraskuun 29 pnä alkaen kello 5 ip. Tilaisuus alkaa "kuumalla aterialla".

Olga Hauskalle kiitokset lahjaesineistä bingoa varten.

Meillä on myös tietoa eräästä nuoresta neitosesta, joka on luvannut tulla johtajaksi, jos saamme kuoron koolle. Mitähän olisi jos ryhdyttäisiin puolin ja toisin oikein tosimielessä toimeen? — S.S.P.

Älä välitä —
anna Heynon välittää
soita ROLF HEYNO
toimeen 483-8522
kotiin 488-4122
Desmond K.
Sweeny Realtor
485 Eglinton Ave. E.
Toronto 7 Ontario
Toronto Real Estate Boardin jäsen

VAIVAAKO TEITÄ
KORKEA VERENPAINE
REUMA SAIRAUDET
KÄSIEN JÄYKKYYS
PITKÄAIKAINEN PÄÄNSÄRKY
UNETTOMUUS
Kokeilkaa tieteellisesti tutkittua magneettirengasta. Se auttaa.

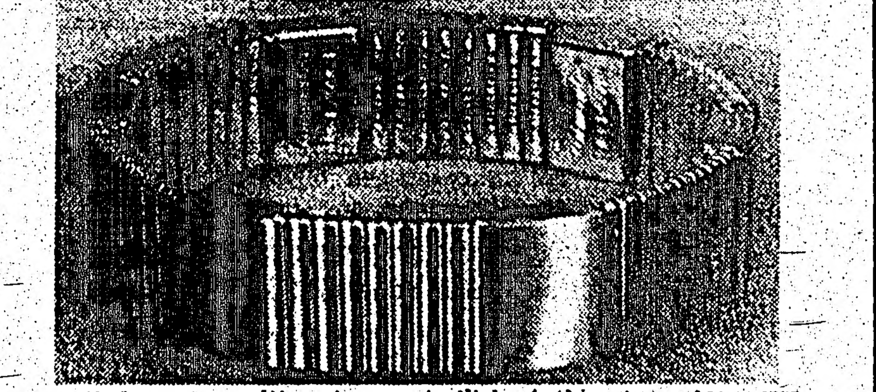

Lääketiede on suorittanut perusteellisia tutkimuksia Japanissa—Englannissa—Amerikassa—Neuvostoliitossa ja muissa maissa ympäri maapallon. Patentoitu 43 maassa.
Jokainen, joka kerran on käyttänyt magneetti terveysrengasta on täysin vakuuttunut sen tervehdyttävästä vaikutuksesta.
Prof. Nakagawan tutkimukset Tokion Yliopistossa osoittavat, että veren kulkiessa magneettikentän läpi se ionisoitui ja syntyi heikko electromotorinen voima.
Hoidettaessa korkeaa verenpainetta, eri reumasairauksia, unettomuutta, pitkäaikaista päänsärkyä, peräti 60% koehenkilöistä todettiin parantava vaikutus jo 2 viikon kuluessa.
Tilatkaa jo tänään, tyylikkäästi muotoiltu, tieteellisesti tutkittu kullan värinen magneetti rengas. Se maksaa vain $10.95 kpl.
Ontarion asukkaat lisätkää 5% myyntivero.
PUHELIN 751-2938
Leikatkaa irti ja lähettäkää osoitteella:
BAND SALES
Box 3, Scarborough, Ontario
Shekki tai maksuosoitus seuraa tilausta
Tilaan .... kpl. magneetti terveys rengasta
naiselle miehelle
pieni/keskikoko, suuri
Nimi ....
Osoite ....

SUDBURYN UUTISIA

15-v. MURHASTA UUSI OIKEUSKUULUSTELU

Roger Frappierin, 15, murhasta syytetyn 24-vuotiaan Randolph Glynnin oikeuskuulustelu päättyi viime viikolla tuloksettomasti. Oikeuskuulustelun tuomarina toiminut E. G. Moorhouse vapautti valamiehistön tehtävästään sen jälkeen kun valamiehistö oli harkinnut esitettyjen todisteiden perusteella Glynniä vastaan nostettua syytöstä 11 tuntia, mutta ei päässyt yksimieliseen päätökseen.

Oikeuskuulustelu kesti kuusi päivää Ontarion korkeimman oikeuden Sudburyn syysistunnossa. Uusi oikeuskuulustelu määrättiin aloitettavaksi joulukuun 8 päivänä ja Glynn on edelleen pidätettynä.

MUISTILISTA

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 illalla. Entiset ja uudet laulajat tervetulleita.

Finnish haalin kirjasto avoinna keskiviikkoisin kello 7-8 illalla.

CSJ:n osaston bingo Finnish-haalilla torstaina, lokakuun 30 pnä klo 7.30 illalla.

"Munapuuro"-näytelmä esitetään Wanupin haalilla marraskuun 2 pnä, alkaen klo 1 ip.

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Hienoja LAATUHUONEKALUJA SÄHKÖLAITTEITA ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA PUUTAVARAA ja RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisiin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER & Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

10 VUODEN TUOMIO VAIMON TAPOSTA

Vaimonsa tappoon syylliseksi Ontarion korkeimman oikeuden istunnossa havaittu 43-vuotias Dorius Turner tuomittiin viime viikon lopulla 10 vuodeksi vankeuteen.

Kuultuaan tuomari E. G. Moorhousen langettaman tuomion Turner muuttui kalpeaksi ja itki äänettömästi kun hänet johdatettiin ulos oikeussalista. Turner ja hänen vaimonsa Mariette olivat olleet naimisissa melkein 20 vuotta ennen kohtalokasta tapausta. Mrs. Turner löydettiin kuolleena kodistaan kesäkuun 9 päivänä. Häntä oli isketty puukolla 19 kertaa.

Puolustusasianajajana toiminut Elmer Sopha sanoi asiakkaansa saaneen oikeudenmukaisen oikeuskuulustelun.

MINE MILLIN PRESIDENTTI AUTOKOLARISSA

Perjantai-iltana Torontosta kotiin tulossa ollut Mine Mill union presidentti Jim Tester joutui Regent ja Struthers katujen kulmauksessa autokolariin ja hän on hoidettavana Sudburyn Memorial sairaalassa. Sairaalasta tiedoitettiin, että mr. Tester on "tyydyttävässä tilassa". Hän sai onnettomuudessa lantioluun murtuman, selkävamman, kylkiluiden murtumia, haavoja kasvoihinsa ja kallovammoja sekä haavoja ja naarmuja kehonsa vasemmalle sivulle.

Mr. Testerin ohjaaman auton ilmoitettiin olleen menossa pohjoiseeen suuntaan Regent katua kun se joutui kolariin 99 Walford kadulla asuvan Stuart Gloverin ohjaaman auton kanssa. Poliisi sanoi Gloverin auton törmänneen Testerin auton ajurin puoleiseen oveen.

Gloveria vastaan on nostettu syyte ajosäädösten rikkomisesta.

Mr. Tester ja kaksi muuta union virkailijaa, jotka saivat lievempiä vammoja, olivat palaamassa Torontossa käynnissä olevista Mine Mill union ja Falconbridge Nickel Mines yhtiön välisistä palkka- ja työehtosopimusneuvotteluista.

KAUPUNKI PALKKASI LAKIMIEHEN TORONTOSTA

Sudburyn kaupunki on palkannut torontolaisen lakimiehen, Robert W. Macaulayn, tutkimaan kaupungin veroarviointiviraston muutoksia vuoden 1968 kiinteimistöarvioinneista ja vuonna 1969 tapahtuneista uudelleenarvioinneista.

Macaulay saapuu Sudburyyn lokakuun 31 päivänä. Sudburyn kaupungissa on tänä vuonna esitetty satoja valituksia eri vaalipiireistä asukkaiden omaisuuksien arvioinneissa tapahtuneista nousuista.

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

NOPEA ... Täydellinen
"GOLDEN" keskus-lämmitys-öljypalvelu
FINA
Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.
Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa
TAUNO LUNDGREN
Kont. 674-3585 Kotiin 674-5337

POLTTOÖLJYÄ
FUEL OIL
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljyn jakelumme takaa, että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden adustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 566-3631
2091 LASALLE BOULEVARD SUDBURY

VAIVAAKO TEITÄ
Korkea verenpaine, reuma sairaudet, käsien jäykkyys, pitkäaikainen päänsärky, unettomuus? Kokeilkaa tieteellisesti tutkittua MAGNEETTIRENGASTA. Se auttaa.
Lääketiede on suorittanut perusteellisia tutkimuksia Japanissa, Englannissa, Amerikassa, Neuvostoliitossa ja muissa maissa. Tilatkaa jo tänään, tyylikkäästi muotoiltu, tieteellisesti tutkittu kullan värinen magneetti rengas. Niitä on miehille ja naisille — pieni, keskikoko ja suuri. Hinta vain $10.95 kpl. Ontarion asukkaat lisätkää 5% myyntivero — 55 senttiä.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Seurapelitilaisuus Beaver Lakella 9 pnä

Beaver Lake. — Täkäläisellä haalilla on marraskuun 9 pnä taas mielenkiintoinen seurapelitilaisuus. Tilaisuus alkaa kello 12 päivällä ja lahjavoitot ovat hyvin tervetulleita. Kuten hyvä tapa on, "kemuissa" tarjoillaan hyvää kahvia. Tervetuloa. — V.

MINE MILL HALUAA NEUVOTTELUT SUDBURYYN

Mine Mill union neuvottelukomitean jäsenet olivat maanantaina lujasti vakuuttuneita siitä, että union ja Falconbridge Nickel Mines yhtiön välillä käyttävät kaikki seuraavat neuvottelut täytyy tapahtua Sudburyssa. Tämän lausunnon antoi neuvottelukomitean puhemies Bill Walsh.

Ontarion työsuhdelautakunnan eräs virkailija tiedoitti maanantaina, että unio on ollut yhteydessä hallituksen virkailijain kanssa ja tehnyt nykyisen asenteensa selväksi neuvottelujen pitopaikan suhteen.

Unio on kutsunut yleisen jäsenkokouksen Mine Millin haalille keskiviikoksi ja tällöin ilmoitetaan jäsenistölle neuvottelukomitean toimesta niistä aikaansaannoksista mihin on päästy Torontossa käydyissä neuvotteluissa.

Union neuvottelukomitean johtajana Jim Testerin loukkaantumisen jälkeen toimiva union varapresidentti Roy Scranton sanoi maanantaina:

"Mine Millin komitea ei taipunut yhtiön perjantaina iltapäivällä Torontossa antamaan uhkavaatimukseen, että me alentaisimme vaatimustamme siinä mielessä, jotta olisimme valmiit hyväksymään Stelcon sopimuksen kaltaisen ratkaisun jos yhtiö tarjoaisi sellaista.

"Eikö tätä sitten tultaisi käyttämään painostuksena Incon työläisten suhteen, koska he olisivat sen jälkeen ainoat, jotka yrittäisivät saada Stelcon sopimusta paremman. Me emme aio jäädä sopimuksessamme jälkeen . . . emme hyväksy, että meitä käytetään Incon työläisten painostamiseksi", sanoi mr. Scranton. Union ja yhtiön väliset neuvottelut katkesivat perjantaina Torontossa.

INCO ESITTÄNYT "UUDEN TARJOUKSEN"

Terästyöläisten union Sudburyn osaston presidentti Homer Seguin sanoi maanantaina, että "me analysoimme Incon esittämää sopimustarjousta tänään ja pidämme sitä perustana neuvotteluille, mutta ei sopimukselle".

International Nickel-yhtiö väittää ehdotuksensa vastaavan $1.33 tuntipalkankorotusta kolmivuotisen sopimuksen puitteissa. Edellistä tarjoustaan Inco nimitti $1.17 arvoiseksi 3-vuotisena sopimuskautena. Viimeisimmän tarjouksensa Inco sanoo vastaavan 88.9 sentin rahallista tuntipalkankorotusta 3 vuoden sopimusajalla ja reunaetuisuuksien selitetään käsittävän 20.28 senttiä sekä nk. "impact"-etuisuuksien väitetään käsittävän 23.82 senttiä, mikä yhteenlaskettuna tekee $1.33.

("Impact"- etuisuuksilla tarkoitetaan niitä "lisätuloja" mitä työläiset saavat palkankorotusten perusteella esimerkiksi ylitöistä, kesälomistaan talvikautena maksettavasta lomapalkasta jne., jotka työläisten kannalta katsoen kuuluvat valtaosaltaan varsinaisiin palkkaetuihin eivätkä siis voi olla mitään "lisäkorotuksia".)

Louis Rielin kunniaksi postimerkki

Ottawa — Postiministeri Eric Kierans ilmoitti maanantaina, että Länsi-Canadassa 100 vuotta sitten huomatuimpana kapinallisena tunnetun Louis Rielin kunniaksi lasketaan v. 1970 liikkeelle uusi postimerkki.

Postimerkkiä koskevista yksityiskohdista ei kuitenkaan ole tiedotettu.

Englantilaisessa Canadassa on sukupolvien ajan, viimeistä paria vuotta lukuunottamatta, vallinnut opetettu ajatus, että Riel oli vaarallinen, uskonkiihkoilija-fanaatikko, murhaamies ja maanpetturi-kapinoitsija. Riel hirtettiin Reginassa "maan petturina" marraskuun 16 pnä 1885.

Juntta nimitti presidentin

Rio de Janeiro. — Ratsuväen kenraali 63-vuotias Emilio Garrastazu Medici nimitettiin viikonlopulla Brasilian presidentiksi sairaana olevan entisen presidentin Arthur da Costa e Silvan tilalle. Hänet vihitään presidentin virkaan lokakuun 30 pnä.

TILATKAA VAPAUS!

Tämän viikon perjantaina on vuotuinen "Hallowe'en"-päivä ja monet canadalaiset avaavat ulko-ovensa havaitakseen niiden takana pieniä ja peloittavan näköisiä "noitia". Toivottavasti tänä vuonna ei lapsille aiottuihin hedelmiin ja karamelleihin ole upotettu nuppineuloja, partakoneen teriä jne. Tehkäämme tänä vuonna lasten "juhlapäivästä" heille oikein mieluinen.

Kehitysapu -- imperialistisen politiikan kulmakivi

Viime vuosisadan lopussa johtavat läntiset teollisuusvaltiot olivat saavuttaneet kehityksessään ns. imperialistisen vaiheen. Imperialismilla tarkoitettiin silloin kuten edelleenkin ensisijassa taloudellista käsitettä: Yli kansallisten rajojen laajenevaa tuotantotoimintaa — Tilannetta, jolloin tietyn kapitalistisen teollisuusvaltion hallitseva luokka ulottaa valtansa yli kansallisten rajojen käyttääkseen hyväkseen myös muiden maiden sorrettujen luokkien työvoimaa.

Eräitten metalliteollisuuden, kemiallisen teollisuuden ja voimatuotannon alalla tapahtuneiden keksintöjen ansiosta tuotanto alkoi viime vuosisadan lopulla muuttua suurtuotannoksi. Teollisuuden painopiste siirtyi kevyestä teollisuudesta raskaaseen. Suurteollisuuden synty johti väistämättä monopolisoitumiseen. Esikapitalistisen vaiheen vapaa kilpailu muuttui imperialistisella kaudella sen vastakohdaksi — monopoliksi. Juuri monopolien synnyn katsotaan muodostavan imperialismin ytimen.

Kolonialismin, siirtomaavallan aikana maailman suurimmat ja kehittyneimmät kapitalistiset teollisuusvaltiot kuvaannollisesti jakoivat maailman keskenään. Siirtomaita hankittiin juuri pääasiassa raaka-ainelähteiden ja markkinointialueiden turvaamiseksi. Tämän vuoksi siirtomaiden omistuksesta käytiin tavatonta taistelua. Imperialismi astui kuvaan kansainvälisten monopolien muodossa ja jo viime vuosisadan lopulla maat oli jaettu. Siirtomaiden orjuuttaminen taloudellisten etunäkökohtien vuoksi saavutti huippunsa.

Mikään järjestelmä ei kuitenkaan ole ikuinen. Siirtomaat alkoivat yhä voimakkaammin vastustaa herrojaan. Lukuisia kapinoita kukistettiin verisesti, mutta viisikymmentäluvulla taistelu alkoi kantaa hedelmää, muutamat maat saavuttivat itsenäisyytensä. Näin kävi Vietnamissa, jossa ranskalaisten oli peräydyttävä sotilaallisen tappion jälkeen. Kolonialismi Vietnamissa oli loppunut. Vietnam saavutti muodollisen itsenäisyyden ja USA tuli Ranskan tilalle. Alkoi neo- eli uuskolonialistinen aika.

Tämän vuosikymmenen alussa siirtomaajärjestelmä kaatui melkeinpä kaikkialla. Kansalliset vapautusliikkeet pakottivat ulkomaiset herrat poliittisen itsenäisyyden luovuttamiseen. Kuitenkin taloudellinen valta jäi tiukasti ulkomaisten monopolien haltuun. Juuri tämä on neo-kolonialismia.

Luonnollista myös on, että taloudellisen vallan omistajalla on myös poliittinen valta. Taloudellisen vallan haltijalla on oikeus ja mahdollisuus määrätä omista sijoituksistaan, omista teollisuuslaitoksistaan, omista työläisistään.

Useimpien kehitysmaiden raaka-ainerikkaus on saanut ulkomaiset monopolit hakeutumaan juuri näille alueille. Työvoima on halpaa: portugalilainen tehdastyöläinen saa viikossa sen mitä canadalainen päivässä. Edelleen ovat raaka-aineet ja maa-alueet halpoja. Siis voitto on suurempaa. Esim. vuonna 1955 Standard Oil of New Jersey sai 77 pros. kaikista voitoistaan välittömästi sijoituksistaan Keski- ja lähi-idän maihin, Latinalaiseen Amerikkaan ja muualle kehitysmaihin. Voiton suhdeluku näihin maihin sijoitetulle pääomalle ylitti kuusinkertaisesti omaan maahan sijoitetusta pääomasta saadun voiton suhdeluvun. Luonteenomaiseksi piirteeksi nykyiselle imperialismin kaudelle onkin tullut juuri pääoman vienti kehitysmaihin. Toisen maailmansodan jälkeen esimerkiksi USA on lisännyt osuuttaan voimakkaasti. Nykyisin USAn ulkomaille sijoitetut pääomat ovat suuremmat kuin kapitalistisen maailman kaikkien muiden maiden ulkomaiset sijoitukset ja luotot yhteensä.

Neokolonialismi pysyy pystyssä ulkomaisten monopolien kotimaisille lakeijoille antamasta tuesta. Kehitysmaiden sisäinen luokkarakenne on äärimmäisen selvä. Ulkomaisten yritysten johtajisto, joka usein muodostaa myös virkamiehistön. Kotimaisten omistajien hallussaolevat muutamat tuotannonalat, lähinnä maatalous, ja niiden johtajisto edustavat pientä kapeaa yläluokkaa, jonka suuruus vaihtelee 1:stä prosentista kolmeen prosenttiin. Koko muu kansa ei pääse paljoakaan osalliseksi kansantulon jaosta. Sisäinen luokkarakenne, jonka imperialismi on saanut aikaan ja jota se ylläpitää, estää kaikenlaisen edistyksen sekä poliittisella, että taloudellisella tasolla.

Osoittaakseen solidaarisuuttaan — ehkä itselleen — ovat kapitalistit teollisuusvaltioissa kehittäneet ns. kehitysapuajattelun. Kehitysavun tavoitteita ei tarkemmin ole määritelty ja koko periaatteellinen keskustelu yhteistyöstä puuttuu vallan. Länsimainen kehitysapu voidaan määritellä seuraavanlaisesti:

— Kehitysavun antaminen tulevaisuudessa avaa uusia markkinoita.

— Kehitysavun tarkoituksena on säilyttää "puolifeodaalinen" yhteiskuntarakenne ja muuttaa se palvelemaan kapitalistista talouselämää.

Jokainen kaiketi ymmärtää tälläisen "avun" olevan riistoa ja riiston syventämistä ja tehostamista.

Kehitysapuun olisi kiinnitettävä suurempaa huomiota. Sen pitää — todella vaikuttaakseen — mennä sellaisille edistyksellisille, vallankumouksellisille liikkeille, jotka ovat asettaneet päämääräkseen puolifeodaalisen yhteiskunnan muuttamisen.

HENKILÖKOHTAINEN
JOULU- JA UUDEN VUODEN TERVEHDYKSENNE
VAPAUDEN JOULUNUMEROIHIN
jotka ilmestyvät
Lännen numero jouluk. 11 pnä
Itä-Canadan joulukuun 16 pnä
Teillä on erinomainen tilaisuus lähettää Vapauden välityksellä joulu- ja uuden vuoden tervehdyksenne ystävillenne ja tuttavillenne kautta maan.
Te voitte valita henkilökohtaisen, erikoiskehyksessä olevan tervehdyksen, joita on $3.00, $4.00 ja $5.00 hintaisia, kirjoittamalla nimenne ja osoitteenne valitsemaanne tervehdysmalliin. Lähettäkää se maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antakaa paikkakuntanne asiamiehelle.

HYVÄÄ JOULUA JA ONNEA UUDELLE VUODELLE
toivotamme kaikille tovereillemme ja ystävillemme!
(Nimi)
(Osoite)
HINTA $5.00

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille ystävillemme!
(Nimi)
(Osoite)
HINTA $3.00

Vapaus Publishing Company Limited
Box 69 Sudbury, Ont.

INFLATIO HUOMION KOHTEENA

(Jatkoa sivulta 1)

sionin muodostaminen lakien ja niiden täytäntöönpanon nykyaikaistuttamiseksi.

— Uudistuksia liittovaltion toimipiiriin kuuluviin kollektiivisten työehtosopimuslainsäädöksiin, sisältyen tähän mm. se, että työnantajain tulee antaa 3—6 kuukautta aikaisemmin työläisilleen tiedon sellaisista uudistuksista jotka johtavat työvoiman vähentämiseen.

— Lakiluonnos arktisten alueiden saastuttamisen estämiseksi. Tässä yhteydessä viitataan myös "muihin toimenpiteisiin" Canadan hallintaoikeuksien turvaamiseksi arktisella alueella.

— Voimakkaampi korostus aseistuksen kontrolliohjelman hyväksi kansainvälisesti, sisältyen siihen ajatus, että ydinaseiden kokeilun lopettamisessa ei nykyaikana tarvita erikoista valvontaelintä.

— Äänestysiän alentaminen 18 vuoteen.

— Lisätoimenpiteitä kuluttajien turvaamiseksi, sisältyen siihen pakkausta, standarttimerkkejä jms. seikkoja koskevat säädökset.

— Hallituksen uusi lupaus että 5 vuoden aikana rakennetaan 1,000,000 asuntoa.

— Muutos Canadan viljalakiin.

Ohjelmapuheesta näkyy, että parlamentin jäsenten (ja yleensä canadalaisten) tutkittavaksi esitetään kokonainen sarja "Valkoisia kirjoja" missä viitoitetaan hallituksen pitkän tähtäyksen tavoitteita. Näissä valkoisissa kirjoissa käsitellään erinäisiä ulkopoliittisia kysymyksiä, maanpuolustusta, kansalaisuutta, tiedonantolaitoksia, postipalvelua, verouudistusta ja sosiaalihuoltoa koskevia kysymyksiä.

Verotusuudistuksia koskeva valkoinen kirja, mikä saattaa olla yksi tärkein viimeaikaisista hallituksen asiakirjoista, on luvattu julkaista marraskuun 7 päivänä. Nähtäväksi jää aikooko hallitus ryhtyä lopultakin toteuttamaan pääomien lisääntymisen verotusta ja jos aikoo, missä määrin.

Toinen tärkeä valkoinen kirja sosiaalihuollon kysymyksistä julkaistaneen myös tämän istunnon aikana, ehkä ensi keväänä.

EI NÄHNYT

Mäki-Rahkoolan isäntä Kauhajoen päntäneeltä oli karski ja kovasanainen mies. Hän uskoi, ettei kukaan uskalla häntä vastustaa eikä tulla lyömään. Kerran kuitenkin Kristiinan reissullaan Santaheinillä, joka oli vakituinen pysähdys- ja levähdyspaikka, häntä lyötiin pimeässä kasvoihin. Mäki-Rahkoolaanen tietenkin ilman muuta oletti, että se oli erehdys ja ärjäisi: "Kuka se on, jokei shtää näe?"

Pohjois-Irlannin kysymys ei ole "uskonnollinen"

Moskova. — Vastuu syntyneestä tilanteesta kuuluu brittiläiselle imperialismille, joka on pakottanut Irlannin hyväksymään mielivaltaisen jaon, toteaa Pohjois-Irlannin kommunistien puolueen pääsihteeri Hugh Moor Pravdan erikoiskirjeenvaihtajalle J. Jasneville.

Niin kauan kuin maan luonnoton jakaantuminen jatkuu ja vallassa on työläisten ja demokratian vastainen unionistipuolueen hallitus, sisältyy Pohjois-Irlannin tilanteeseen uusien räjähdysten mahdollisuus, sanoi Hugh Moore.

Siksi on aika käsitellä sellaista ongelmaa kuin maan jakautumista Ison-Britannian, Pohjois-Irlannin ja Eirien tasavallan hallitusten tasolla oikeudenmukaisen ratkaisun löytämiseksi. Tällä tiellä on suuria vaikeuksia, mutta silti olisi aloitettava keskustelut ja kuultava kaikkien asianomaisten puolien mielipiteet ilman ulkoista sekaantumista tai painostusta.

Pääsihteeri totesi edelleen, että kansalaisoikeusliike ei ole luonteeltaan ja tehtäviltään vallankumouksellinen, vaan yleisdemokraattinen liike. Sen tavoitteena ei ole yhteiskunnallisen järjestelmän muutos tai irtautuminen Isosta Britanniasta, sen vaatimukset ovat kohtuulliset — äänioikeuden uudistus, määrätyn väestönosan diskriminoinnin lopettaminen, työn ja asuntojen takaaminen ihmisille ja pahamaineisen "erityisvaltuuslain" kumoaminen.

Nämäkin kohtuulliset vaatimukset saivat kuitenkin äärioikeistolaiset voimat aloittamaan vihamielisen kampanjan liikettä vastaan käyttäen hyväksi hallituspiirien tukea ja järjestäen aseellisen provokaation.

Me kommunistit, kuten muutkin edistykselliset voimat, katsomme että tämä ei ole uskonnollinen vaan poliittinen kysymys. ja myös Ison-Britannian hallitus ovat luoneet tämän tilanteen kieltäytyen toteuttamasta kauan sitten kypsyneitä nopolien sorrosta.

Opinnot ovat miehen kunnia, elämän lohdutus ja lääke kaikkea pahaa vastaan.

— Theokritos.

CSJ:n Wanupin os. ja V.- ja u.- seura Visan näyttelijät esittävät 3-näytöksisen huvinäytelmän
"MUNAPUURO"
WANUPIN HAALILLA
sunnunt. marrask. 2 pnä klo 1 ip.

HENKILÖT:	ESITTÄJÄT:
Suutari Jussi	Voitto Lehti
Suutarin Miina, Jussin vaimo	Judy Parker
Suutarin Tiltu, edellisten tytär	Joan Palomäki
Suutari Kalle, Tiltun mies	John Pellinen
Posti Amalia	Maria Kirkwood

Ohjaus: Helmi Lindroos
Sisäänpääsy $1.25 TERVETULOA!